Ročník 1935. 225

Sbírka zákonů a nařízení
státu československého.

Částka 28. Vydána dne 26. dubna 1935.

Obsah: (81.—85.) 81. Zákon o jízdě motorovými vozidly. — 82. Zákon o ochraně a obraně proti leteckým útokům. — 83. Nařízení o živnosti výroby, opravy a prodeje plynových masek a jejich součástek, jakož i o jejich zkoušení, dovozu a vývozu. — 84. Nařízení o úpravě daně ze zapalovadel. — 85. Nařízení, jímž se mění a doplňuje vládní nařízení ze dne 22. prosince 1931, č. 3 Sb. z. a n. z r. 1932, o nejvyšších cenách zápalek.

81.

Zákon ze dne 26. března 1935 o jízdě motorovými vozidly.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVÁ.

Ustanovení úvodní.

§ 1.

Motorovými vozidly podle tohoto zákona jsou vozidla, uváděná do pohybu motorickou silou, která se pohybují po zemi, avšak nikoliv na kolejnicích. Jsou to zejména:

1. jízdní kola s pomocným motorem,
2. motorová kola (motocykly), motorová kola s přívěsnými vozíky a motorové tříkolky,
3. automobily osobní (také s vlečnými vozy),
4. autobusy (také s vlečnými vozy),
5. automobily nákladní (také s vlečnými vozy),
6. automobily se zvláštním určením (zvláštní motorová vozidla hasičská, zametací pojízdné stroje atd.),
7. traktory,
8. motorové vlaky,
9. silniční válce a pojízdné drtiče štěrku,
10. motorové pluhy,
11. letadla pohybující se vlastní silou po silnicích a cestách,
12. motorové vozíky pro invalidy.

§ 2.

Na specielní motorová vozidla vojenská, označená jako taková zvláštní značkou, kterou stanoví ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvy vnitra a veřejných prací, a na vozidla trolleyová se ustanovení tohoto zákona s výjimkou § 88 nevztahují. Jsou-li však taková vozidla řízena osobami ve službě konané podle branného zákona nebo podle zákona o válečných úkonech, nevztahuje se na ně ani ustanovení § 88.

§ 3.

(1) Motorová vozidla buďtež tak zařízena, aby bylo lze bezpečně a spolehlivě je ovládati, říditi a otáčeti, aby bylo vyloučeno pokud možno každé nebezpečí ohně nebo výbuchu, aby provozem jejich nebyla ohrožena bezpečnost života, zdraví a majetku, aby byly zamezeny přílišný lomoz a nadměrné obtěžování kouřem, unikající parou nebo plynem, aby bylo co nejvíce omezeno vypadávání žhavých částí paliva nebo zbytků, dále aby nebyla poškozována neobvyklou měrou jízdní dráha veřejných silnic a cest, aby vozidla ta neznemožňovala svými rozměry a provozem obecné užívání veřejných silnic a cest a neohrožovala dopravu a pořádek na nich. Platí-li pro ústrojí, z něhož vychází hybná síla, zvláštní předpisy, musí tato ústrojí vyhovovati také těmto zvláštním předpisům.

(2) Vládním nařízením může býti též stanoveno, že jednotlivé části motorového vozidla mají vyhovovati určitým technickým normám, vyžaduje-li toho veřejný zájem.

§ 4.

Říditi motorové vozidlo smí jen osoba, jež podává dostatečnou záruku pro veřejnou bezpečnost.

§ 5.

(1) Ustanovení části druhé tohoto zákona s výjimkou § 88 nevztahují se na motorová

vozidla zmíněná v § 1, č. 9, 10, 11, 12, jízdní kola s pomocným motorem do obsahu válců 0·1 l, a dále na traktory používané v zemědělství, prokáže-li se úřední zkouškou typu, nebo jednotlivého traktoru, že jsou zařízeny tak, že při zatížení vlastní vahou, nutném k jízdě a k řízení, nemohou na dobré a rovné silnici překročiti rychlost 12 km za hodinu. Ustanovení §§ 45 až 55 vztahují se však i na motorová vozidla zmíněná v § 1, č. 11.

(2) Úprava poměrů, jichž se týká část druhá, může se, pokud jde o vozidla vyňatá v odstavci prvém, státi vládním nařízením.

(3) Vládním nařízením mohou býti i jiné kategorie motorových vozidel vyňaty zcela neb částečně z platnosti dalších ustanovení tohoto zákona, s výjimkou § 88.

ČÁST DRUHÁ.

Oddíl I.

Československá motorová vozidla.

§ 6.

(1) K jízdě v republice Československé jsou připuštěna, pokud není dále něco jiného stanoveno, pouze ona motorová vozidla, která jsou zapsána do rejstříku československých motorových vozidel (§ 16) nebo obdržela rejstříkovou značku podle § 9, odst. 3 a 4 (československá motorová vozidla).

(2) Do rejstříku československých motorových vozidel zapisují se jenom ta motorová vozidla:

a) která byla uznána zemským úřadem způsobilými k jízdě, nebo

b) která se shodují s typem, jenž byl uznán zemským úřadem způsobilým k jízdě.

(3) Zemský úřad rozhoduje o způsobilosti vozidla nebo typu k jízdě na základě výsledku zkoušky vozidla nebo typu, provedené zkušební komisí, zřízenou k tomuto účelu u tohoto úřadu, a vydá o tom osvědčení.

(4) O vyzkoušení jednotlivého motorového vozidla, o němž není prokázáno, že se shoduje se schváleným typem, může žádati držitel vozidla.

(5) O připuštění typu motorového vozidla ke zkoušce mohou žádati, jde-li o motorová vozidla v tuzemsku vyrobená, výrobce a, jde-li o motorová vozidla cizího původu, obchodníci těmito vozidly, kteří jsou přímými zástupci zahraničního výrobce a kteří jsou autorisováni, aby potvrzovali shodnost vozidla se schváleným typem. Autorisaci takovou udílí zemský úřad, a to jen osobám spolehlivým a důvěryhodným.

(6) Shodnost motorového vozidla se schváleným typem prokázati jest opisem příslušného úředního výměru o způsobilosti typu, soudem nebo veřejným notářem ověřeným, a potvrzením, vydaným od osoby podle odstavce 5 oprávněné, že vozidlo se úplně shoduje s typem, který byl již úředně vyzkoušen a uznán způsobilým. Na tomto potvrzení okresní úřad, v jehož obvodu má bydliště (sídlo) osoba vydavší potvrzení, ověří připojením visa, že ten, kdo potvrzení vydal, jest k tomu oprávněn.

(7) Při každé změně konstrukce podstatných částí mechanismu nebo změně velikosti rámu musí býti motorové vozidlo před upotřebením k jízdě znovu zkoušeno a uznáno způsobilým.

(8) Držitelé motorových vozidel platí za provedení zkoušek zmíněných v odstavcích 3 a 7 zkušební taxy. Výši těchto tax až do nejvyšší částky 100 Kč, jakož i podrobnosti o jejich požadování a použití stanoví vládní nařízení.

(9) Podrobnější předpisy ku provedení předchozích odstavců budou vydány vládním nařízením. Vládním nařízením může býti též v souhlase se sjednanými mezinárodními smlouvami stanoveno, pokud mají v tuzemsku platnost zkoušky motorových vozidel, provedené v cizině.

§ 7.

(1) Způsobilým k jízdě může býti uznáno jen takové motorové vozidlo, jež vyhovuje požadavkům uvedeným v § 3 a dalším podmínkám, jež mohou býti stanoveny vládním nařízením.

(2) Pro motorová vozidla, určená pro veřejnou dopravu osob, mohou býti vládním nařízením stanoveny další zvláštní podmínky, jichž vyžaduje veřejný zájem o bezpečnost života a zdraví dopravovaných osob. Týmž způsobem budou tato vozidla podrobena periodickým zkouškám, zda vyhovují předepsaným podmínkám a jsou řádně udržována, jakož i vydány předpisy o těchto zkouškách. Za provedení zkoušek platí se zkušební taxy; výši těchto tax až do nejvyšší částky 30 Kč, jakož i podrobnosti o jejich požadování a použití, stanoví vládní nařízení.

§ 8.

(1) Držitelé motorových vozidel, jichž se používá k jízdě, jsou povinni udržovati je v takovém stavu, aby stále vyhovovala ustanovením § 7, po případě předpisům podle nich vydaným.

(2) Držitelé motorových vozidel, jež se stala trvale nezpůsobilými k jízdě, a držitelé motorových vozidel, kteří jich z jakéhokoliv jiného důvodu nehodlají již vůbec používati k jízdě, jsou povinni neprodleně oznámiti to okresnímu úřadu, v jehož rejstříku jest vozidlo zapsáno, za účelem výmazu vozidla z rejstříku.

(3) Je-li odůvodněna domněnka, že stav motorového vozidla ohrožuje bezpečnost života nebo zdraví, může okresní úřad kdykoliv dáti zjistiti stav vozidla odbornou prohlídkou.

(4) Motorová vozidla, o nichž se zjistí, že nevyhovují podmínkám stanoveným pro připuštění jich k jízdě, vyloučí z jízdy okresní úřad, v jehož obvodě právě jsou. V každém takovém případě budiž učiněno oznámení úřadu, v jehož rejstříku jest vozidlo zapsáno, za tím účelem, aby mohl učiniti další potřebná opatření, po případě provésti výmaz vozidla z rejstříku.

§ 9.

(1) Každé motorové vozidlo budiž při jízdě opatřeno předepsanou značkou rejstříkovou.

(2) Rejstříkovou značku přidělí při zápisu vozidla do rejstříku motorových vozidel úřad zápis tento provádějící (§ 16).

(3) Domácím výrobcům motorových vozidel nebo karoserií, jakož i správkárnám motorových vozidel a obchodníkům motorovými vozidly může okresní úřad přiděliti jistý počet značek rejstříkových, které nebudou vázány na určitá vozidla. Těchto značek smí býti používáno jenom pro účely výrobní, prodejní nebo zkušební.

(4) Motorovým vozidlům, jež nejsou zapsána v rejstříku motorových vozidel, může okresní úřad, v jehož obvodě mají své stanoviště, přiděliti zvláštní rejstříkovou značku za tím účelem, aby vozidla mohlo býti mimořádně použito k jízdě, nutné ve veřejném zájmu.

(5) Značky uvedené v předchozích odstavcích buďtež umístěny na vozidle vpředu i vzadu tak, aby je bylo dobře viděti. Má-li vozidlo vlečný vůz, nebo více vlečných vozů, musí býti značky tyto umístěny též na zádi posledního vlečného vozu; za vlečné vozy nepovažují se vozy potahové, připojené k motorovému vozidlu, vlečné vozy hasičských vozidel, vlečné vozy používané k silničním pracím a vlečné nářadí. Značky tyto buďtež udržovány stále v dobrém stavu, čisté a dobře čitelné.

(6) Podrobnější předpisy o značkách, jich provedení, umístění a přidělování budou vydány vládním nařízením.

(7) Je-li vozidlo při jízdě v Československé republice opatřeno rozeznávací značkou státní příslušnosti, musí tato značka vyhovovati předpisům vydaným podle § 20.

§ 10.

(1) Na každém motorovém vozidle buďtež na místě dobře přístupném písmenami a číslicemi dobře čitelnými předepsaným způsobem vyznačeny:

a) typ vozu (po případě také serie), výrobní číslo strojového spodku (chassis) a rok výroby vozu,

b) jméno (firma) a sídlo výrobce strojového spodku (chassis),

c) počet, vrtání a zdvih válců motoru, obsah válců a maximální výkon motoru, u parních strojů pak též údaje o kotli, totiž maximální tlak, výhřevná plocha a vodní obsah, a u elektromotorů napětí na svorkách, druh proudu a výkon,

d) výrobní číslo motoru,

e) vlastní váha vozidla,

f) u vozidel nákladních též nejvýše přípustná váha nákladu,

g) u autobusů nejvýše přípustný počet cestujících a nejvýše přípustná váha zboží a zavazadel při plném obsazení cestujícími.

(2) Má-li motorové vozidlo vlečný vůz (§ 9, odst. 5), musí býti na tomto voze vyznačeny údaje, uvedené v předchozím odstavci pod písm. e), f) a g), vztahující se na vlečný vůz.

(3) Podrobnější předpisy o způsobu a umístění těchto údajů na vozidle budou vydány vládním nařízením.

§ 11.

(1) Každé motorové vozidlo musí býti při jízdě opatřeno též:

a) zařízením umožňujícím, aby mohlo býti, je-li třeba (§ 39, odst. 3), opatřeno předepsanými světly, jakož i zařízeními umožňujícími

osvětlovati účinně cestu dopředu na dostatečnou vzdálenost, aby byla zaručena co největší bezpečnost provozu, aby však tento byl co nejméně rušen; je-li osvětlovací zařízení s to oslniti jiné osoby používající jízdní dráhy, budiž uzpůsobeno tak, aby oslnění mohlo býti odstraněno, kdykoliv je toho třeba (§ 39, odst. 5), při tom však aby bylo ponecháno takové světlo, aby silnice nebo cesta byla účinně osvětlena na vzdálenost aspoň 25 m;

b) předepsaným zvukovým výstražným přístrojem dostatečné síly;

c) předepsaným zařízením, které zamezuje co možno největší měrou uvedení motorového vozidla v pohyb osobou nepovolanou;

d) blatníky, zamezujícími co největší měrou stříkání bláta;

e) zdravotnickým materiálem nutným pro první laickou pomoc.

(2) Všecka nákladní motorová vozidla, jakož i autobusy a všecka uzavřená motorová vozidla osobní musí býti opatřena ještě zařízením, umožňujícím řidiči bez ohlížení se viděti nazad.

(3) Vozidla, která mají výfuk, musí býti opatřena zařízením, jež tlumí hluk výfukem způsobený na míru co nejmenší (tlumičem výfuku). Zařízení umožňující volný výfuk není přípustno.

(4) Podrobnější předpisy o zařízeních v předchozích odstavcích zmíněných budou vydány vládním nařízením.

(5) Vládním nařízením mohou býti předepsána další zařízení na vozidle, jimiž se zvyšuje bezpečnost dopravy a chrání bezpečnost a zdraví osob na vozidle, včetně řidičů.

Oddíl II.

Českoslovenští řidiči motorových vozidel.

§ 12.

(1) Československé motorové vozidlo smí říditi jen osoba, která má k tomu povolení pro dotčenou kategorii motorového vozidla (československý řidič motorových vozidel), pokud není dále něco jiného ustanoveno. Ustanovení toto nevztahuje se na nezbytně nutné učební a zkušební jízdy, podnikané za účelem dosažení řidičského oprávnění, konají-li se za účasti a dozoru osoby oprávněné vyučovati jízdě motorovými vozidly (§ 72); v takovém případě pokládá se tato osoba za odpovědného řidiče motorového vozidla, jehož se při tom používá.

(2) Povolení v předchozím odstavci zmíněné uděluje okresní úřad, v jehož obvodu má žadatel své bydliště. Může je obdržeti jen ten, kdo jest československým státním příslušníkem nebo podal průkaz o formální vzájemnosti státu, jehož jest příslušníkem, kdo překročil 18. rok věku, byl uznán tělesně i duševně způsobilým, jest pro tuto činnost spolehlivý a prokázal způsobilost k řízení motorového vozidla příslušné kategorie.

(3) Tělesnou a duševní způsobilost zjistiti jest úředním lékařem. Odbornou způsobilost jest zpravidla zjistiti zkouškou před zkušebním komisařem ustanoveným zemským úřadem. Zkouška tato má se vztahovati na znalost zákonných a jiných předpisů důležitých pro řidiče motorového vozidla, na znalost strojního zařízení motorového vozidla příslušné kategorie nezbytnou k tomu, aby vozidlo mohlo býti bezpečně ovládáno, na praktickou znalost řízení vozidla a na poskytování první laické pomoci.

(4) Povolení říditi motorová vozidla, jichž se užívá k veřejné dopravě osob, může býti po účinnosti tohoto zákona (§ 94, odst. 3) uděleno jen tomu, kdo překročil 24. rok věku, prokázal tříletou praxi řidičskou a vyhovuje přísnějším požadavkům tělesné a duševní způsobilosti, jež budou pro dosažení tohoto průkazu stanoveny vládním nařízením.

(5) Za konání zkoušek platí se zkušební taxy. Výši těchto tax až do nejvyšší částky 30 Kč, jakož i podrobnosti o jejich požadování a použití, stanoví vládní nařízení.

(6) Podrobnější předpisy ku provedení předchozích odstavců budou vydány vládním nařízením.

§ 13.

(1) Vládním nařízením může býti stanoveno, pokud průkazy odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla, uvedené v § 12, odst. 3 a 4, mohou býti nahrazeny jinými průkazy, zejména vysvědčeními o způsobilosti k řízení motorových vozidel, vydanými vojenskou správou, nebo vysvědčeními některých učilišť nebo konečně průkazy vydanými v cizině.

(2) Osoba, opatřená mezinárodním povolením k řízení, vydaným podle mezinárodní úmluvy o jízdě motorovými vozidly, sjednané v Paříži dne 24. dubna 1926 (Pařížská úmluva), některým z cizích států, jenž jest smluvní stranou této úmluvy, jest oprávněna

za podmínek uvedených v § 35 tohoto zákona říditi při mezinárodních jízdách československá motorová vozidla dotčené kategorie, aniž jest nucena vyžádati si povolení zmíněné v § 12, odst. 1 až 4. Oprávnění toto může jí však býti odňato za podmínek uvedených v § 35, odst. 4.

§ 14.

Oprávnění říditi motorové vozidlo zaniká:

a) zemře-li oprávněná osoba;

b) vzdala-li se svého oprávnění;

c) bylo-li jí oprávnění navždy odňato (§ 15).

§ 15.

(1) Objeví-li se, že majitel oprávnění říditi motorové vozidlo nevyhovuje podmínkám, předepsaným pro dosažení tohoto oprávnění (§ 12, odst. 2, 3 a 4), budiž mu oprávnění to odňato okresním úřadem, v jehož rejstříku jest zapsán (§ 17). Toto opatření budiž učiněno zejména tehdy, byl-li řidič potrestán pro soudně trestný čin proti bezpečnosti života, těla, nebo zdraví, nebo opětně pro trestné činy proti ustanovením tohoto zákona nebo předpisům podle něho vydaným nebo pro opětovný hrubý přestupek předpisů řádu silniční policie, je-li z okolností patrno, že nemá potřebné spolehlivosti. Nedostatek spolehlivosti jest dále spatřovati zejména též v tom, řídil-li někdo motorové vozidlo ve stavu opilosti (§ 38, odst. 1).

(2) Osoby, mající oprávnění říditi motorová vozidla používaná k veřejné dopravě osob, jsou povinny podrobovati se periodickým lékařským prohlídkám, aby mohlo býti zjištěno, vyhovují-li dosud požadavkům tělesné a duševní způsobilosti, předepsaným pro dosažení tohoto oprávnění. Podrobnější předpisy o těchto prohlídkách budou stanoveny vládním nařízením.

(3) Je-li odůvodněna domněnka, že osoba mající řidičské oprávnění (§ 12, odst. 1 a 4) nevyhovuje požadavkům tělesné a duševní způsobilosti, předepsaným pro dosažení tohoto oprávnění, může okresní úřad kdykoliv dáti zjistiti tuto způsobilost novou lékařskou prohlídkou.

(4) Odmítne-li osoba, mající řidičské oprávnění, bezdůvodně podrobiti se prohlídce zmíněné v odstavci 2 nebo 3, budiž jí oprávnění to odňato.

Oddíl III.

Rejstřík československých motorových vozidel a rejstřík československých řidičů motorových vozidel.

§ 16.

(1) Do rejstříku československých motorových vozidel (§ 6, odst. 1) se zapisují všechna motorová vozidla, jež mají své stálé stanoviště v obvodu okresního úřadu a jichž se užívá k jízdě, vyjímajíc vozidla, u nichž zápis do rejstříku není předpokladem připuštění jich k jízdě (§ 9, odst. 3 a 4, §§ 25 a 29). Tento rejstřík vedou okresní úřady.

(2) Rejstřík obsahuje tyto údaje:

a) jméno, příjmení (rodinné jméno), zaměstnání a bydliště držitele motorového vozidla, po případě, je-li jiná osoba vlastníkem, i vlastníka,

b) údaje uvedené v § 10, odst. 1,

c) údaje o zkoušce vozidla nebo typu a o dodatečných zkouškách,

d) značku rejstříkovou,

e) obec, v níž jest stálé stanoviště vozidla,

f) způsob zajištění nároků třetích osob na náhradu škod způsobených provozem motorového vozidla,

g) u motorových vozidel vyrobených v cizině údaje o jejich vyclení.

(3) Motorové vozidlo přihlašuje k zápisu do rejstříku jeho držitel; držitel je také povinen oznamovati úřadu rejstřík vedoucímu do 8 dnů všecky změny skutečností, jež tvoří předmět zápisu do rejstříku.

(4) Úřad, u něhož jest vozidlo po prvé zapsáno do rejstříku, vydá o tom osvědčení, jež jest průkazem o připuštění vozidla k jízdě. Na tomto osvědčení poznamenají se všechny změny zápisů a další zápisy do rejstříku.

(5) Žádné motorové vozidlo nesmí býti současně zapsáno v rejstřících dvou okresních úřadů.

(6) Podrobnější předpisy o rejstříku a o osvědčení zmíněném v odstavci 4 budou vydány vládním nařízením.

§ 17.

Každý okresní úřad vede rejstřík o osobách, jimž udělil oprávnění říditi motorové vozidlo (rejstřík československých řidičů motorových vozidel).

§ 18.

(1) Do rejstříku řidičů se zapisují:

a) jméno, příjmení (rodinné jméno), bydliště, státní a domovská příslušnost, povolání a údaje o narození řidiče,

b) údaje o vojenském poměru řidiče, je-li československým státním příslušníkem,

c) údaje o složených zkouškách řidičských, nebo o náhradních průkazech (§ 13, odst. 1),

d) údaje o uděleném úředním oprávnění říditi motorové vozidlo,

e) tresty, které stihly řidiče pro trestné činy zmíněné v § 15, odst. 1.

(2) Řidiči motorových vozidel jsou povinni veškeré změny skutečností, uvedených v odstavci 1, písm. a) a b), oznámiti do 8 dnů úřadu rejstřík vedoucímu. Témuž úřadu povinny jsou úřady a soudy učiniti oznámení o trestech uvedených v odstavci 1, písm. e), které uložily.

(3) Podrobnější předpisy o tomto rejstříku budou vydány vládním nařízením.

(4) Stejným způsobem mohou býti vydány předpisy o založení a vedení ústředního rejstříku československých řidičů motorových vozidel.

§ 19.

(1) Každý, kdo prokáže svůj zájem, má právo vyžádati si od úřadu vedoucího rejstřík ústně neb písemně informaci o skutečnostech uvedených v § 16, odst. 2, písm. a) a v § 18, odst. 1, písm. a), c) a d), nebo výpis z rejstříku obsahující zápisy těchto skutečností; úřad jest povinen této žádosti vyhověti.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jde-li o hromadné výpisy nebo opisy, na příklad pro soukromé publikace statistické, pro sestavování adresářů a podobné účely. V takovém případě rozhoduje úřad podle volného uvážení.

Oddíl IV.

Jízdy československých motorových vozidel a československých řidičů motorových vozidel do ciziny.

§ 20.

(1) Československé motorové vozidlo (§ 6), jehož má býti použito k mezinárodní jízdě podle Pařížské úmluvy, musí býti opatřeno předepsanou rozeznávací značkou státní příslušnosti a na důkaz toho, že vyhovuje ustanovením této úmluvy, mezinárodním osvědčením pro motorová vozidla, vydaným okresním úřadem, v jehož obvodě je stanoviště vozidla. Vláda může usnesením přenésti tuto působnost na spolek, který svojí vážností, činností a mezinárodním postavením zaručuje řádný postup při vydávání mezinárodních průkazů.

(2) Mezinárodní osvědčení pro motorová vozidla, vydaná spolkem k tomu zmocněným, musí býti vidována okresním úřadem, v jehož obvodu byla vydána.

(3) Odchylky od ustanovení odstavce 1 mohou býti v souhlase se sjednanými mezinárodními smlouvami stanoveny vládním nařízením.

(4) Předpisy o rozeznávací značce státní příslušnosti, o jejím provedení a umístění budou vydány vládním nařízením.

§ 21.

(1) Československý řidič motorových vozidel (§ 12), který chce býti připuštěn k mezinárodní jízdě podle Pařížské úmluvy, musí na důkaz toho, že splnil podmínky stanovené touto úmluvou, býti opatřen mezinárodním povolením říditi motorové vozidlo, vydaným pro dotčenou kategorii vozidla okresním úřadem, v jehož obvodu má řidič řádné bydliště. Vláda může usnesením přenésti také tuto působnost na spolek, vyhovující podmínkám stanoveným v § 20, odst. 1.

(2) Mezinárodní povolení říditi motorová vozidla, vydaná spolkem k tomu zmocněným, musí býti vidována okresním úřadem, v jehož obvodu byla vydána.

(3) Odchylky od ustanovení odstavce 1 mohou býti v souhlase se sjednanými mezinárodními smlouvami stanoveny vládním nařízením.

§ 22.

Spolek, na nějž bude přeneseno vydávání mezinárodních osvědčení a povolení, jest oprávněn za tuto činnost požadovati od stran náhradu, jejíž výši schvaluje příslušné ministerstvo (§ 91).

§ 23.

(1) Mezinárodní osvědčení a povolení vydávají se s platností na dobu jednoho roku. Platnost mezinárodního povolení říditi motorové vozidlo přestává však již před uplynutím této doby zánikem neb odnětím oprávnění říditi vozidlo podle §§ 14 a 15.

(2) Mezinárodní povolení říditi motorové vozidlo budiž okresním úřadem odňato též tehdy, zjistí-li se, že řidič nevyhovuje zvlášt-

ním podmínkám, stanoveným Pařížskou úmluvou.

(3) Mezinárodní osvědčení pro motorové vozidlo budiž okresním úřadem, v jehož obvodu vozidlo právě jest, odňato, bylo-li vozidlo vyloučeno z jízdy podle ustanovení §. 8, odst. 2 a 4, jakož i tenkráte, zjistí-li se, že motorové vozidlo nevyhovuje zvláštním podmínkám, stanoveným Pařížskou úmluvou pro jízdu do ciziny.

§ 24.

Podrobnější předpisy o vydávání mezinárodních osvědčení a povolení, o jejich obsahu a formě budou vydány vládním nařízením.

Oddíl V.

Cizozemská motorová vozidla.

§ 25.

Cizozemské motorové vozidlo, přicházející do Československé republiky na přechodnou dobu, jest připuštěno k jízdě, je-li opatřeno platným mezinárodním osvědčením pro motorové vozidlo, vydaným v některém ze států, jež jsou smluvními stranami Pařížské úmluvy, podle této úmluvy a je-li opatřeno vzadu na viditelném a, je-li třeba, dobře osvětleném místě rozeznávací značkou tohoto státu, jakož i svojí domácí značkou rejstříkovou.

§ 26.

Mezinárodní osvědčení pro motorové vozidlo, zmíněné v § 25, má platnost po dobu jednoho roku ode dne vydání. Podrobnější předpisy o jeho obsahu a formě budou vydány v souhlase s Pařížskou úmluvou vládním nařízením.

§ 27.

Při vstupu do Československé republiky a při výstupu z ní předložiti jest mezinárodní osvědčení pro motorové vozidlo celnímu úřadu, jenž propouští vozidlo. Celní úřad poznamená v osvědčení den vstupu.

§ 28.

Motorová vozidla, opatřená platným mezinárodním osvědčením, buďtež okresním úřadem, v jehož obvodu právě jsou, vyloučena z jízdy, je-li zřejmo, že nevyhovují podmínkám předepsaným Pařížskou úmluvou. Vyloučení budiž zaznamenáno v mezinárodním osvědčení.

§ 29.

(1) Cizozemských motorových vozidel přicházejících do Československé republiky na přechodnou dobu, která nejsou opatřena mezinárodním osvědčením pro motorové vozidlo, vydaným v některém ze států, jež jsou smluvními stranami Pařížské úmluvy, může býti používáno k jízdě v Československé republice zásadně jen tehdy, bylo-li k tomu dáno povolení zemským úřadem na základě zkoušky o způsobilosti vozidla podle ustanovení §§ 6, 7 a 8. K udělení povolení jest příslušný zemský úřad, v jehož správním obvodu vstoupilo vozidlo po vlastní ose do státního území, nebo vstoupilo-li do něho jiným způsobem, zemský úřad, do jehož správního obvodu bylo poukázáno k dalšímu celnímu řízení. Za tím účelem smí vozidlo dojeti nejkratší cestou do sídla příslušného zemského úřadu.

(2) Celní úřad, který propustí motorové vozidlo (§ 27), přidělí mu prozatímní tuzemskou značku cizozemských motorových vozidel, která platí jen pro jízdu ke zkoušce podle předchozího odstavce.

(3) Podrobnější předpisy ku provedení předchozích odstavců budou vydány vládním nařízením.

§ 30.

Povolení zmíněné v § 29, odst. 1 může býti výjimečně uděleno, aniž vozidlo bylo podrobeno zkoušce podle §§ 6, 7 a 8, prokáže-li se:

a) vzájemnost v domácím státě, pokud jde o vozidla z Československé republiky, a

b) vysvědčením místně příslušného československého zastupitelského úřadu, obstarávajícího konsulární agendu, že vozidlo bylo ve svém domácím státě úředně vyzkoušeno a připuštěno k jízdě.

§ 31.

(1) Bylo-li povoleno používání cizozemského vozidla, zmíněného v § 29, k jízdě v Československé republice, ať již na základě zkoušky podle § 29, odst. 1 nebo podle § 30, přidělí mu zemský úřad dočasnou tuzemskou značku cizozemských motorových vozidel. Značka platí pro jeden pobyt vozidla v Československé republice.

(2) Používá-li se vozidla, u kterého jsou splněny podmínky §§ 29 nebo 30, často k jízdám do Československé republiky, může mu zemský úřad přiděliti stálou tuzemskou značku cizozemských vozidel; držitel vozidla jest pak povinen oznamovati úřadu, značku přidělivšímu, změny svého bydliště.

(3) O značkách vydaných podle předchozích odstavců vede úřad je vydávající zvláštní záznam.

(4) Podrobnější předpisy ku provedení předchozích odstavců budou vydány vládním nařízením.

§ 32.

Vládním nařízením může býti též předepsána vhodná jednotná evidence všech cizozemských motorových vozidel, vstoupivších do Československé republiky.

§ 33.

Odchylky od ustanovení §§ 25 až 31 mohou býti v souhlase se sjednanými mezinárodními smlouvami stanoveny vládním nařízením.

§ 34.

Ustanoveními §§ 25 až 33 nejsou nijak dotčeny předpisy stanovící pro připuštění cizozemských motorových vozidel k jízdám v Československé republice další podmínky z důvodů jiných než policejně-bezpečnostních.

Oddíl VI.

Řidiči cizozemských motorových vozidel.

§ 35.

(1) Cizozemská motorová vozidla, vyhovující podmínkám v § 25 uvedeným, smí v Československé republice říditi buď československý řidič motorových vozidel (§§ 12 až 15), nebo osoba, která jest na důkaz toho, že vyhovuje podmínkám stanoveným Pařížskou úmluvou, opatřena platným mezinárodním povolením říditi motorové vozidlo příslušné kategorie, vydaným v některém ze smluvních států Pařížské úmluvy podle této úmluvy.

(2) Mezinárodní povolení říditi motorové vozidlo má platnost po dobu jednoho roku ode dne vydání. Podrobnější předpisy o jeho obsahu a formě budou, v souhlase s Pařížskou úmluvou, vydány vládním nařízením.

(3) Mezinárodní povolení říditi motorové vozidlo jest při vstupu do Československé republiky a při výstupu z ní předložiti celnímu úřadu, jenž propouští vozidlo.

(4) Řidiči opatření platným mezinárodním povolením říditi motorové vozidlo buďtež okresním úřadem vyloučeni z řízení motorových vozidel, je-li zřejmo, že nevyhovují podmínkám Pařížské úmluvy. Vyloučení budiž zaznamenáno v mezinárodním povolení.

§ 36.

(1) Cizozemská motorová vozidla, zmíněná v §§ 29 a 30, smí v Československé republice říditi jen osoba, která vyhovuje ustanovením §§ 12 až 15.

(2) Osoby, které nemají mezinárodního povolení říditi motorové vozidlo, avšak prokáží se jiným povolením říditi motorové vozidlo dotčené kategorie, vydaným státem, jehož jsou příslušníky, mohou výjimečně říditi cizozemská motorová vozidla při jízdách ke zkoušce podle § 29, odst. 1. Vyžadují-li však toho důvody bezpečnostní, mohou tyto osoby býti okresním úřadem z řízení vozidel vyloučeny.

§ 37.

Odchylky od ustanovení §§ 35 a 36 mohou býti v souhlase se sjednanými mezinárodními smlouvami stanoveny vládním nařízením.

Oddíl VII.

Bezpečnostní předpisy pro jízdu motorovými vozidly.

§ 38.

(1) Osoby, jichž rozpoznávací nebo ovládací schopnost jest podstatně snížena, zejména únavou nebo působením lihových nápojů, nesmějí motorové vozidlo říditi.

(2) Řidič motorového vozidla musí při jízdě splniti vše, čeho je s jeho strany třeba k tomu, aby vozidlo stále ovládal a aby bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena; to týká se zejména i rychlosti jízdy, a to i v případech uvedených v odstavcích 3 a 4.

(3) Vládním nařízením může býti stanovena maximální přípustná rychlost, též podle okolnosti odstupňovaná.

(4) Úřady místní policie mohou kromě toho — a to, pokud nejde o státní úřady policejní, jen za souhlasu bezprostředně nadřízeného politického úřadu — stanoviti maximální přípustnou rychlost na určitých místech, kde toho zvláštní důvody vyžadují; tato rychlost nesmí býti větší, nežli rychlost připuštěná případně podle odstavce 3. Maximální přípustná rychlost takto stanovená musí býti na příslušných místech vyznačena.

(5) Řidič jest povinen dáti, je-li třeba, včas výstražné znamení. Podrobnější předpisy o tom budou vydány vládním nařízením.

(6) Řidič nesmí opustiti motorové vozidlo, dokud motor pracuje a dříve než utáhl brzdy a učinil, pokud možno, opatření, aby vozidlo nemohlo býti uvedeno v pohyb osobami nepovolanými.

(7) Vozidlo nechť jede vždy, zejména však

v uzavřených osadách a v blízkosti lidských obydlí, způsobem co nejtišším.

(8) Vládním nařízením mohou býti vydány další předpisy o tom, jakých opatrností se má dbáti, aby bylo zabráněno nehodám nebo poruchám dopravy a aby bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena.

(9) Vládním nařízením budou vydány předpisy o zajištění přiměřeného odpočinku řidičů z povolání v rámci zákona o 8hodinné době pracovní.

§ 39.

(1) Rozeznávací značky státní příslušnosti a značky rejstříkové (§§ 9, 20 a 25), jakož i tuzemské značky cizozemských vozidel (§§ 29, 31) na vozidle nesmějí býti při používání téhož zakrývány a musí se podle potřeby i za jízdy od prachu a bláta náležitě čistiti, aby byly čitelnými.

(2) Značky umístěné na zadní straně vozidla buďtež, jakmile přestanou býti dobře viditelny, předepsaným způsobem dostatečně osvětleny nebo nahrazeny průsvitným nápisem. Totéž ustanovení platí o značkách na vlečných vozech (§ 9, odst. 5).

(3) Motorové vozidlo budiž při jízdě v době noční vůbec, jakož i v době denní za soumraku, tmy, nebo za husté mlhy opatřeno předepsanými světly. Totéž platí, stojí-li vozidlo na nedostatečně osvětlené veřejné silnici nebo cestě.

(4) Podrobnější předpisy o světlech motorových vozidel a o osvětlení značek budou vydány vládním nařízením.

(5) Při používání přístrojů osvětlujících cestu, jež jsou s to oslniti jiné osoby v jízdní dráze, jest řidič motorového vozidla povinen, má-li se setkati s jinými vozidly, odstraniti oslnění, při čemž však cesta musí býti účinně na předepsanou vzdálenost [§ 11, odst. 1, písm. a)] osvětlena. Oslnění jest také odstraniti za jízdy uzavřenými osadami, pokud jsou dostatečně osvětleny, jakož i tehdy, jestliže by mohl býti oslněn řidič jedoucího železničního vlaku.

§ 40.

(1) Doprava osob nákladními automobily v prostorách určených pro náklad jest zakázána. Ze zákazu jest vyňata doprava osob potřebných pro dopravu nákladu, počítajíc v to jeho naložení a složení.

(2) Tento zákaz neplatí pro dopravu osob nutnou při živelních pohromách, katastrofách a neštěstích a pro dopravu vojska a bezpečnostních orgánů vůbec. Kromě toho může okresní úřad povoliti podnikateli, aby dopravoval nákladními automobily vlastní pracovní oddíly za účelem obstarání pracovních výkonů, bude-li vozidlo upraveno tak, aby bezpečnost dopravovaných osob byla zajištěna. Průkaz o tomto povolení musí míti řidič za jízdy u sebe a na požádání jej předložiti (§ 41, odst. 3).

§ 41.

(1) Řidič československého motorového vozidla jest povinen při jízdě v československé republice míti stále u sebe osvědčení o zápisu vozidla, jež řídí, do rejstříku motorových vozidel (§ 16, odst. 4), povolení říditi motorové vozidlo (§ 12) a doklady uvedené v § 61.

(2) Řidič cizozemského motorového vozidla jest povinen při jízdách v československé republice míti u sebe mezinárodní osvědčení pro vozidlo, jež řídí, (§ 25) a svoje mezinárodní povolení říditi motorové vozidlo (§ 35) nebo československé povolení říditi motorové vozidlo, případně povolení zmíněné v § 36, odst. 2.

(3) Doklady v předchozích odstavcích uvedené jest řidič povinen na požádání příslušných veřejných orgánů předložiti jim k nahlédnutí.

§ 42.

Řidič motorového vozidla jest povinen ihned zastaviti, je-li k tomu vyzván bezpečnostním orgánem, silničním dozorčím zřízencem nebo v obvodu železnice železničním zřízencem určeným k hlídání trati nebo orgánem povolaným k výkonu železniční policie, jakož i byla-li jízdou motorového vozidla, jež řídí, způsobena škoda na majetku nebo životě a zdraví osob. Došlo-li k úrazu osoby, jest řidič vozidla, jímž byl úraz způsoben, též povinen oznámiti to bez odkladu nejbližšímu obecnímu (státnímu policejnímu) úřadu nebo četnické stanici; osobě poraněné jest povinen poskytnouti první laickou pomoc a dopraviti ji, pokud je s to tak učiniti, k lékaři a, je-li toho třeba, do nemocnice za účelem ošetření a vůbec postarati se podle možnosti o potřebnou pomoc.

§ 43.

Držitelé motorových vozidel jsou povinni pečovati o to, aby vozidlo bylo řízeno toliko osobami k tomu podle tohoto zákona oprávněnými.

§ 44.

(1) Vládním nařízením může býti stanoveno, jak mají býti zařízeny vlečné vozy (§ 9, odst. 5), a předepsána bezpečnostní opa-

tření pro jízdu motorových vozidel opatřených jedním nebo několika vlečnými vozy.

(2) Vládním nařízením mohou býti vydány zvláštní předpisy o zkušebních jízdách motorových vozidel, aby nebyla ohrožována veřejná bezpečnost a aby bylo zabráněno poškozování silnic.

(3) Vládním nařízením budou vydány předpisy o tom, kolik osob smí býti dopravováno motorovými vozidly a jakým podmínkám musí vyhovovati náklad.

Oddíl VIII.

Odpovědnost za škody způsobené provozem motorových vozidel.

§ 45.

(1) Byl-li někdo na těle nebo na zdraví poškozen nebo usmrcen nebo byla-li způsobena škoda na věcech provozem motorového vozidla na místech veřejných nebo místech třetím osobám přístupných, nebo mimo tato místa, užívá-li se pozemku neoprávněně k jízdě motorového vozidla, jsou odpovědni za škodu provozovatel a řidič motorového vozidla. Za provozovatele motorového vozidla se pokládá v pochybnosti jeho vlastník nebo každý spoluvlastník. Při provozu motorového vozidla osobou, která převzala toto vozidlo do opravy, jest tuto osobu v době od převzetí až do odevzdání vozidla původnímu provozovateli pokládati za provozovatele.

(2) Užívá-li někdo motorového vozidla v době, kdy nastala událost, z níž škoda vzešla, bez vědomí nebo proti vůli provozovatele, odpovídá za škodu místo něho. Provozovatel zůstává vedle něho odpovědným za škodu, bylo-li užívání vozidla umožněno jeho nedbalostí.

(3) Odpovědnosti jako řidiči jsou zproštěny osoby řídící motorové vozidlo ve výkonu své veřejnoprávní povinnosti nebo ve výkonu veřejné služby.

(4) Je-li náhradou povinno několik osob, jsou zavázány rukou společnou a nerozdílnou.

§ 46.

O způsobu a rozsahu povinnosti k náhradě škody podle tohoto oddílu zákona platí ustanovení obecného občanského práva o způsobu a rozsahu povinnosti k náhradě škody vzniklé poškozením na těle nebo na zdraví, zohyzděním nebo usmrcením a škody vzniklé poškozením věci, vyjímajíc ustanovení, podle nichž při těžším stupni viny přiznává se náhrada ve větším rozsahu za škodu vzniklou na věci.

§ 47.

(1) Kdo odpovídá podle § 45 za škodu, je zproštěn toliko tehdy povinnosti k náhradě, prokáže-li, že událost, z níž škoda vzešla, byla způsobena zaviněním třetí osoby nebo poškozeného samého, nebo že událost nemohla býti odvrácena opatrností při řízení motorového vozidla a při zacházení s ním, jaká odpovídá předpisům a povaze věci, a že ji nelze odvozovati ani z povahy nebo stavu motorového vozidla, ani ze zvláštního způsobu, selhání nebo nedostatku jeho činnosti. Námitka zavinění třetí osoby není přípustna, jestliže této třetí osoby užila odpovědná osoba při provozu motorového vozidla.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí zejména také tehdy, když škoda vzešla splašením se zvířat nebo na zvířatech pobíhajících bez dohledu.

(3) Byla-li způsobena škoda pouze z části zaviněním poškozeného nebo někoho třetího, tedy s uvážením všech okolností buď uznáno na poměrnou část nároků v §§ 45 a 46 uvedených.

§ 48.

(1) Nároky na náhradu škody vzešlé z určité události tomu, kdo podle tohoto zákona by byl odpovědeň, proti jiné osobě, která z téže události by byla podle tohoto zákona odpovědna, posuzují se podle občanského práva, nechť nastala tato událost z provozu motorového vozidla samého, nebo tím, že došlo ke střetu provozů motorových vozidel mezi sebou.

(2) Také nároky na náhradu škody, vzniklé střetnutím se provozu motorového vozidla s provozem železničních podniků odpovědných podle platných předpisů povinně za tělesné poškození nebo usmrcení lidí, mezi osobami povinně odpovědnými z těchto provozů posuzují se podle občanského práva.

(3) Při užití předpisů odstavce 1 a 2 pokládají se za osoby odpovědné i osoby, jež jsou zproštěny odpovědnosti podle ustanovení § 45, odst. 3.

(4) Třetí osoby, které utrpěly škodu z události, jež nastala střetnutím se povinně odpovědných provozů (odstavec 1 a 2), mohou uplatňovati své nároky na náhradu proti každé z těchto provozů odpovědné osobě podle předpisů platných o její odpovědnosti. Každá z těchto osob může se však domáhati, aby její závazek k náhradě škody podle dotčených předpisů byl omezen na tu poměrnou část škody, která je přiměřena účasti jejího

provozu na způsobení škody vzhledem k účasti povinně odpovědných provozů ostatních; toto obmezení nemá vlivu na otázku přisouzení útrat sporu. Žalobu proti každé z odpovědných osob lze podati u každého soudu místně a věcně příslušného pro některou z nich. Doba od podání žaloby na osobu odpovědnou z jednoho provozu do pravoplatného skončení sporu se nezapočítává do promlčecích lhůt pro nároky proti osobám odpovědným z ostatních povinně odpovědných provozů, ani do lhůt ustanovených pro podání žaloby proti těmto osobám, ani do jiných lhůt, jichž zmeškání má právní újmu v zápětí.

(5) Nároky na náhradu škody, jež někomu vzešly tím, že byl usmrcen řidič nebo provozovatel motorového vozidla provozem tohoto vozidla nebo střetnutím se provozu tohoto motorového vozidla s provozem jiného motorového vozidla neb s provozem železničních podniků podle platných předpisů povinně odpovědných za tělesné poškození nebo usmrcení lidí, posuzují se podle občanského práva.

§ 49.

(1) Ustanovení §§ 45 až 47 neplatí pro nároky na náhradu z poškození neb usmrcení osob nebo z poškození věcí, které motorové vozidlo dopravuje, leč by bylo vozidla užito za úplatu nebo při dopravě osob nebo věcí provozované po živnostensku nebo ho bylo užito k dopravě ve službách nebo k příkazu některé osoby povinně odpovědné.

(2) Zaměstnanci podniků, kteří byli zproštěni pojistné povinnosti podle platných předpisů o úrazovém pojištění dělnickém a utrpěli při provozování těchto podniků úraz provozem motorového vozidla (podnikový úraz), mohou proti správě svého podniku nebo proti jiným osobám uplatňovati nároky na náhradu škody podle ustanovení tohoto oddílu zákona toliko za podmínek, jaké jsou stanoveny v předpisech o úrazovém pojištění dělnickém pro osoby, které nebyly zproštěny této povinnosti.

(3) Byla-li provozem motorového vozidla užitého ve službě vojenské správy na těle nebo zdraví poškozena nebo usmrcena osoba ve službě konané podle branného zákona nebo podle zákona o válečných úkonech, ať byla tato osoba tímto vozidlem dopravována, či nikoliv, posuzují se nároky poškozeného nebo jeho příslušníků na náhradu proti státu výlučně podle předpisů platných o zaopatření takových osob.

§ 50.

(1) Nárok na náhradu škody podle §§ 45 až 47 se promlčí:

a) v šesti měsících ode dne, kterého se poškozený dověděl o škodě a osobě náhradou povinné;

b) bez ohledu na tuto vědomost ve třech letech ode dne, kdy nastala událost, z níž škoda vzešla.

(2) Nárok na náhradu zanikne také před uplynutím promlčecí lhůty, opominul-li k náhradě oprávněný svou vinou ve čtyřech týdnech po dni, kterého se dověděl o osobě náhradou povinné, oznámiti jí nehodu, leč by osoba náhradou povinná v oné lhůtě čtyř týdnů se dověděla o nehodě jiným způsobem.

§ 51.

Ustanoveními tohoto oddílu není vyloučena širší odpovědnost podle obecného práva občanského nebo podle jiných zákonů.

§ 52.

(1) Také tam, kde nároky na náhradu škody vzniklé provozem motorového vozidla dlužno posuzovati podle obecného občanského práva, jest provozovatel motorového vozidla, nebo kdo podle § 45 na jeho místo nastupuje, odpověden za zavinění osob, které ku provozu připouští.

(2) Je-li náhradou povinno několik osob, jsou zavázány rukou společnou a nerozdílnou.

§ 53.

Žaloby na náhradu škod, které byly způsobeny provozem motorového vozidla, mohou býti podány také u věcně příslušného soudu, v jehož obvodu byla škoda způsobena.

§ 54.

Kdo byl provozem motorového vozidla poškozen, má pro svou pohledávku na náhradu škody na pohledávce povinně odpovědného pojistníka proti pojistiteli z odpovědnostního pojištění zákonné právo zástavní, které má přednost před zástavními právy dříve jinak vzniklými.

§ 55.

Úmluvy, kterými se předpisy tohoto oddílu o povinné odpovědnosti z provozu motorového vozidla na újmu poškozeného předem vylučují neb omezují, jsou bezúčinné.

Oddíl IX.

Zajištění nároků třetích osob na náhradu škod způsobených provozem motorových vozidel.

§ 56.

(1) Držitel motorového vozidla, které jest zapsáno v rejstříku československých motorových vozidel, jakož i držitel vozidel, jemuž byly přiděleny rejstříkové značky podle § 9, odst. 3, jest povinen pojistiti sebe, po případě jinou osobu, jež provozuje vozidlo s jeho vědomím na vlastní účet a nebezpečí, proti následkům odpovědnosti z provozu těchto vozidel podle tohoto zákona u některé pojišťovny připuštěné ku provozování obchodů v Československé republice, nebo jest povinen složiti k úhradě závazků z této odpovědnosti vznikajících kauci u úřadu, v jehož rejstříku je vozidlo zapsáno, nebo od něhož obdržel značku podle § 9, odst. 3. Tato povinnost nevztahuje se na případ, kdy vozidla používá státní správa podle předpisů o požadování dopravních prostředků pro vojenské účely.

(2) Vláda určí nařízením výši pojistné částky. Nařízením určená pojistná částka nesmí přesahovati:

a) pro úraz jedné osoby 100.000 Kč,

b) pro celou pojistnou příhodu:

aa) u motorových kol 150.000 Kč,

bb) u automobilů 350.000 Kč,

cc) u autobusů 800.000 Kč;

c) pro věcné škody 50.000 Kč; pojištěním věcných škod rozumí se toliko pojištění proti škodám způsobeným na věcech mimo motorové vozidlo a na oděvu dopravovaných osob a na předmětech, které nosí při sobě, jakož i na jejich zavazadlech s osobními cestovními potřebami.

(3) Pojištění na vyšší částky než ony, které budou podle odstavce 2 stanoveny vládním nařízením, jest přípustné.

(4) Výše kauce bude stanovena vládním nařízením, a to až do výše pojistné částky stanovené vládním nařízením podle odstavce 2 pro celou pojistnou příhodu.

(5) Vládním nařízením mohou býti stanoveny i jiné způsoby, kterými by byly zajištěny nároky proti držiteli motorového vozidla, vyplývající z jeho zákonné odpovědnosti z provozu vozidla, v rozsahu uvedeném v předchozích odstavcích.

§ 57.

(1) Z povinnosti zmíněné v předchozím paragrafu jsou vyňati tito držitelé motorových vozidel: stát, svazky územní samosprávy a za předpokladu vzájemnosti osoby exterritoriální a cizí konsulové z povolání, jakož i osoby jim na roveň postavené, pokud nejsou státními příslušníky československými.

(2) Vládním nařízením mohou býti vyňaty z oné povinnosti ještě jiné právnické osoby veřejného práva.

§ 58.

(1) Veškeré pojistné smlouvy, týkající se pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti z provozu motorových vozidel, sjednané s držiteli vozidel zmíněných v § 56, odst. 1, pokud nejsou vyňati z platnosti tohoto ustanovení podle § 57, musí býti — je-li toho třeba — do jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona přeměněny tak, aby byly ve shodě s ustanoveními tohoto zákona, jinak pozbývají ve svém celku platnosti. Nové smlouvy pojistné nesmí býti sjednávány leč ve shodě s ustanovením tohoto zákona.

(2) Budou-li toho vyžadovati poměry, může býti vládním nařízením stanoveno, že výše pojistných prémií z pojistných smluv zmíněných v předchozím odstavci podléhá schválení ministerstva vnitra.

§ 59.

Vládním nařízením může býti stanoveno, že osoba odpovědná má, i když je pojištěna, sama nésti škody do určité výše, nemajíc nároku na náhradu pojistitelem. Stane-li se tak, bude tato výše určena poměrem k celé škodě a kromě toho nejnižší po případě i nejvyšší hranicí vyjádřenou pevnou částkou.

§ 60.

Pojišťovny jsou povinny držitelům motorových vozidel, pojištěným u nich proti následkům zákonné odpovědnosti z provozu vozidel, vydati potvrzení o tom, na jakou částku jsou pojištěni a na jakou dobu zaplatili pojistnou prémii. Toto potvrzení musí býti vydáno vždy do 10 dnů po zaplacení pojistné prémie.

§ 61.

Řidič motorového vozidla, pokud nejde o případy uvedené v § 57, jest povinen míti při jízdě u sebe poslední potvrzení o pojištění, zmíněné v § 60, nebo úřední potvrzení o složení kauce, případně úřední potvrzení o jiném zajištění (§ 56, odst. 5).

§ 62.

Nesplní-li držitel motorového vozidla po-

vinnosti zmíněné v § 56, bude mu — nehledíc k potrestání podle § 80, po případě k úřednímu opatření podle § 15 — předepsán zvláštní příspěvek ve prospěch fondu zmíněného v § 64, a to ve výši úhrnné částky prémií, jež by byly zaplaceny při pojištění podle § 56, odst. 2, u některé úřadem zvolené pojišťovny uvedené v § 56, odst. 1 za dobu, po kterou povinnost podle § 56 trvala a nebyla splněna, nejdéle však za dobu tří let. Tento příspěvek předepíše úřad provádějící trestní řízení.

§ 63.

Ustanovení §§ 56 až 58, 60 až 62 a 66 neplatí, pokud závazky plynoucí z odpovědnosti z provozu motorových vozidel jsou zajištěny pojištěním uloženým podle platných předpisů tomu, jemuž byla udělena koncese k dopravě motorovými vozidly. Ustanovení § 62 o předepsání zvláštního příspěvku ve prospěch fondu zmíněného v § 64 jest však použíti obdobně i pro tento případ; úřadem příspěvek předpisujícím jest v tomto případě příslušný úřad koncesní.

§ 64.

(1) Zřizuje se „Fond pro podporu při úrazech motorovými vozidly" se sídlem v Praze, do něhož plynou příspěvky podle §§ 62, 63 a 65. Vládním nařízením vydaným podle § 66 mohou býti v souvislosti s úpravou tam zmíněnou přikázány tomuto fondu i jiné příjmy. Fond jest osobou právnickou a je spravován kuratoriem, jehož složení stanoví vládní nařízení. Jednací řád kuratoria vydá ministr vnitra v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

(2) Z tohoto fondu udělují se podpory osobám utrpěvším úraz motorovým vozidlem nebo pozůstalým po osobách, jež byly takovým vozidlem usmrceny nebo zemřely v důsledku úrazu, je-li poškozený následkem toho ohrožen na své existenci a nemohla-li by škoda býti nahrazena od osoby odpovědné pro nedobytnost nároků na náhradu, které nejsou zajištěny podle § 56, po případě podle předpisů zmíněných v § 63, nebo proto, že osoba odpovědná nemohla býti zjištěna. Na podporu nemá nikdo právního nároku.

(3) Žádosti o podporu podávají se kuratoriu fondu.

(4) Jestliže příjmy fondu nebyly vyčerpány podporami podle odstavce 2 a správními výdaji podle odstavce 5, bude poloviny zbytku použito k vytvoření reservy až do výše 5,000.000 Kč; druhé poloviny zbytku může býti použito také pro účely zábrany úrazů motorovými vozidly (na příklad pro podpory na akce, jimiž má býti bráněno úrazům motorovými vozidly, ať již jsou podnikány veřejnými činiteli nebo soukromými korporacemi, na propagace opatrné jízdy a opatrné chůze a pod.).

(5) Výdaje spojené se správou fondu hradí se z jeho příjmů. Funkce členů kuratoria jest čestná.

(6) Hospodářství fondu je veřejné a podléhá kontrole nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

§ 65.

(1) Pojišťovny provozující v československé republice pojištění proti následkům zákonné odpovědnosti z provozu motorových vozidel, jsou povinny odváděti každoročně 1% z ryzí přímé prémie těchto obchodů za uplynulý kalendářní rok fondu zmíněnému v předchozím paragrafu.

(2) Příspěvek vyměřuje ministerstvo vnitra. Způsob vyměřování tohoto příspěvku a jeho odvádění bude upraven vládním nařízením.

§ 66.

(1) Pojištění držitelů cizozemských motorových vozidel proti následkům zákonné odpovědnosti z provozu těchto motorových vozidel na území československé republiky nebo poskytnutí jiné záruky za tyto jejich závazky může býti upraveno vládním nařízením, při čemž se přihlédne k zásadám předchozích paragrafů a k případným mezinárodním smlouvám v tom směru sjednaným.

(2) Ustanovením smluv v odstavci 1 zmíněných může býti vládním nařízením přiznána také přímo po dobu jejich účinnosti mezinárodní též účinnost vnitrostátní.

Oddíl X.

Závody a soutěže motorových vozidel.

§ 67.

(1) Ku pořádání závodů a soutěží motorových vozidel jest potřebí úředního povolení, které udílí zemský úřad nebo, zasahuje-li trať do obvodu více než jednoho zemského úřadu, ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem veřejných prací, přihlížejíce k důležitosti těchto podniků pro technický pokrok a k jejich významu sportovnímu. Před udělením povolení slyšeti jest příslušnou silniční správu.

(2) Povolení závodů a soutěží může býti učiněno závislým od předložení průkazu o tom, že nároky třetích osob ze škod, které by mohly vzniknouti provozem motorových vozidel při konání závodu neb soutěže, zahrnujíc v to předcházející training, jsou zajištěny vhodným pojištěním, jakož i že posádka závodících nebo soutěžících vozidel jest pojištěna proti následkům úrazu při tom utrpěného.

(3) Při pořádání závodů a soutěží nutno učiniti všechna potřebná opatření, aby byla zajištěna bezpečnost života, zdraví i majetku třetích osob, a může z toho důvodu i obecné používání veřejné silnice nebo cesty býti, pokud to pořádání závodu neb soutěže vyžaduje, omezeno nebo vyloučeno a povoleny odchylky od přípustné rychlosti.

(4) Ministerstvo vnitra může v dohodě s ministerstvem veřejných prací zříditi zvláštní sbor ku podávání posudků při povolování závodů a soutěží.

(5) Podrobnější předpisy o povolování a pořádání závodů a soutěží mohou býti vydány vládním nařízením.

Oddíl XI.

Výstražné značky.

§ 68.

(1) Správy veřejných silnic jsou povinny označiti místa na veřejných silnicích, jež jsou nebezpečna pro jízdu motorovými vozidly, výstražnými značkami a udržovati tyto značky v řádném stavu. Místa, která mají býti takto označena, určí okresní úřad po slyšení silniční správy.

(2) Podrobné předpisy o těchto značkách a jejich umístění budou vydány vládním nařízením.

§ 69.

(1) Vlastníci a držitelé nemovitostí sousedících s veřejnými silnicemi jsou povinni trpěti postavení výstražných značek pro jízdu motorovými vozidly na svých nemovitostech, není-li jich postavení na silničním tělese možné nebo vhodné. Rovněž jsou povinni trpěti okleštění stromoví v rozsahu nezbytně nutném, pokud toho vyžaduje postavení a udržování výstražných značek nebo pokud jest toho třeba k dosažení účelu těchto značek. Při tom dlužno co nejvíce šetřiti použité nemovitosti i práv vlastníka nebo držitele nemovitostí a osob třetích.

(2) O povinnostech vlastníků a držitelů nemovitostí, zmíněných v předchozím odstavci, rozhoduje v případě sporu okresní úřad. O náhradě případné škody rozhodují řádné soudy.

§ 70.

Podél veřejných silnic a cest nesmějí býti stavěny tabulky nebo znamení, které by mohly vésti k mylné záměně se značkami v § 68 zmíněnými nebo které by mohly jejich poznání znesnadniti.

§ 71.

Ustanovení všeobecných trestních zákonů, vztahujících se k železnicím, platí obdobně i o výstražných značkách pro jízdu motorovými vozidly.

Oddíl XII.

Výcvik řidičů motorových vozidel.

§ 72.

(1) Vyučovati jízdě motorovými vozidly smí jen ten, kdo obdržel k tomu povolení.

(2) Povolení v předchozím odstavci zmíněné může býti uděleno:

a) učitelským osobám na veřejných školách zabývajících se výcvikem řidičů, jakož i majitelům a zaměstnancům soukromých po živnostensku provozovaných podniků pro výcvik řidičů,

b) majitelům továren na motorová vozidla, obchodů s těmito vozidly a podniků používajících většího počtu motorových vozidel, jakož i zaměstnancům těchto závodů, a dále zaměstnancům těch úřadů nebo hasičských sborů, které používají většího počtu motorových vozidel,

dosáhly-li tyto osoby [písm. a) a b)] 25. roku věku, prokáží-li, že nejméně tři roky byly oprávněny říditi motorové vozidlo a že během této doby motorové vozidlo skutečně řídily a poskytují-li dostatečnou záruku svědomitého a důkladného vyučování.

(3) Povolení zmíněné v odstavci 1 uděluje zemský úřad; pokud však jde o učitelské osoby na veřejných školách, zabývajících se výcvikem řidičů, jež jsou podřízeny ministerstvu školství a národní osvěty, udílí povolení příslušný úřad školské správy.

(4) Povolení udělené osobám, zmíněným v odstavci 2, vztahuje se však jen na vyučování pro účely školy, podniku, úřadu neb hasičského sboru (výcvik žáků, zaměstnanců, osob kupujících vozidla neb jejich zaměstnanců a pod.).

(5) Ustanovení předchozích odstavců neplatí pro ojedinělý případ neúplatného vyučování jediné určité osoby, je-li vyučující oprávněn říditi motorové vozidlo dotčené kategorie a řídí-li je nejméně po tři roky.

§ 73.

(1) K živnostenskému výcviku řidičů motorových vozidel jest třeba koncese, kterou uděluje zemský úřad přihlížeje k místní potřebě.

(2) Koncesi lze uděliti fysickým osobám, které jsou státními příslušníky československými, jsou svéprávné, zachovalé a spolehlivé, mají povolení podle § 72 a prokáží svoji odbornou způsobilost a praktickou zkušenost v této činnosti (§§ 74, 75).

(3) Tuzemským právnickým osobám může býti tato koncese udělena tenkráte, připouští-li to jejich organisační předpisy a pověří-li vedením výcviku osobu vyhovující podmínkám v předchozím odstavci uvedeným.

(4) K žádosti o koncesi připojiti jest též učební program, jenž má býti dodržován; tento program, jakož i doba učební podléhá schválení zemského úřadu. Schválení tohoto úřadu podléhají i učební pomůcky, místnosti vyučovací a jejich zařízení.

§ 74.

(1) Odbornou způsobilost podle ustanovení § 73, odst. 2 jest prokázati:

a) buď vysvědčením o složení poslední státní zkoušky na odboru strojního nebo elektrotechnického inženýrství, případně absolvováním speciálního učebního kursu pro motorová vozidla a letectví, pokud jest pro tento učební kurs předepsáno absolutorium odboru strojního nebo elektrotechnického inženýrství, a to ve všech případech jenom na tuzemské vysoké škole technické, nebo

b) průkazem, že žadatel může býti považován za diplomovaného inženýra nebo inženýra bez označení „diplomovaný" ve smyslu nařízení č. 22.578/1890 K. V. M. (uh. min. kultu a vyuč.) ve věci užívání titulu inženýra a že získal o tom doklad (inženýrský diplom, inženýrské absolutorium a pod.) nejpozději do 28. října 1918 na příslušném odboru strojního inženýrství polytechniky Josefovy v Budapešti nebo na dřívějším ústavu přidruženém k budapeštské universitě.

(2) Aby průkaz některé cizozemské vysoké školy technické téže úrovně, jako jsou tuzemské vysoké školy technické, nebo jako byla Josefova polytechnika v Budapešti, mohl býti pokládán za rovnocenný průkazu tuzemskému, vyžaduje se v každém jednotlivém případě jeho předběžná nostrifikace ministerstvem školství a národní osvěty v dohodě s ministerstvem veřejných prací.

(3) V případech zvláštního zřetele hodných může ministerstvo veřejných prací v dohodě s ministerstvem školství a národní osvěty povoliti výjimky z předpisů předchozích odstavců, bude-li dostatečná odborná způsobilost žadatele jinak bezpečně prokázána.

§ 75.

Praktickou zkušenost ve smyslu ustanovení § 73, odst. 2 jest prokázati dokladem o tom, že žadatel byl nejméně po 3 roky po dosažení odborné způsobilosti podle předchozího paragrafu zaměstnán při výrobě, opravách nebo provozu motorových vozidel.

§ 76.

Podrobnější předpisy o obsahu a způsobu odborného výcviku řidičů motorových vozidel, pokud se neděje na veřejných školách, budou vydány vládním nařízením.

§ 77.

(1) Podniky zabývající se po živnostensku výcvikem řidičů motorových vozidel podléhají úřednímu dozoru a jsou povinny připustiti a umožniti výkon tohoto dozoru.

(2) Zemský úřad odejme koncesi:

a) vyjde-li dodatečně najevo, že nejsou zde předpoklady pro udělení koncese, stanovené v §§ 73 až 75,

b) zjistí-li se, že činnost a zařízení podniku nevyhovují předpisům nebo podmínkám předepsaným při udělení koncese, a nebudou-li zjištěné závady ve lhůtě dozorčím úřadem stanovené odstraněny,

c) odpírá-li nebo ztěžuje-li podnik výkon dozoru podle odstavce 1.

(3) Příslušný úřad odejme oprávnění vyučovati jízdě motorovými vozidly (§ 72), zjistí-li se, že jeho majitel nevyhovuje podmínkám předepsaným pro jeho dosažení.

(4) Povolení zmíněné v § 72 zaniká bez dalšího zánikem oprávnění k řízení motorového vozidla (§ 14).

Oddíl XIII.

Uschovávání motorových vozidel.

§ 78.

Vládním nařízením mohou býti vydány bez-

pečnostní předpisy pro uschovávání motorových vozidel a pro místnosti k tomu určené.

Oddíl XIV.

Poradní sbor pro otázky týkající se motorových vozidel.

§ 79.

Vládním nařízením bude zřízen při ministerstvu veřejných prací zvláštní „Poradní sbor pro otázky týkající se motorových vozidel", jehož organisace a působnost bude upravena vládním nařízením. Členství v tomto sboru jest úřadem čestným.

Oddíl XV.

Ustanovení trestní.

§ 80.

(1) Přestupky tohoto zákona a nařízení vydaných na jeho základě trestá, pokud nejde o činy soudně trestné, okresní úřad pokutou do 2.000 Kč nebo trestem na svobodě do 5 dnů, za okolností zvlášť přitěžujících pokutou do 5.000 Kč nebo trestem na svobodě do 14 dnů.

(2) Pro případ nedobytnosti budiž uložená pokuta přeměněna na vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě.

(3) Byla-li trestným činem způsobena škoda, může býti k návrhu poškozeného v trestním nálezu rozhodnuto též o její náhradě, pokud náhrada škody nemá přesahovati částku 1.000 Kč.

(4) Trestající úřad může při zvlášť těžkých přestupcích za předpokladů uvedených v § 15, odst. 1 současně s trestním nálezem prozatímně odejmouti řidičský průkaz a jest povinen zpraviti o tom ihned příslušný úřad rejstříkový (§ 17), jenž buď vrátí straně řidičský průkaz nebo učiní opatření podle § 15.

(5) Pouhé přestoupení předpisů o přípustné rychlosti (§ 38, odst. 3 a 4) není soudně trestné, nebylo-li tím způsobeno jinému nebezpečí smrti nebo nebezpečí poškození na těle.

§ 81.

(1) Okresní úřady mohou zmocniti orgány veřejné moci, aby pro určité přestupky tohoto zákona nebo nařízení na jeho základě vydaných osobám, které byly při činu přistiženy a jsou ochotny pokutu zaplatiti, ukládaly trestním příkazem na místě peněžité pokuty a ihned je vybraly; pokuty na jednotlivé přestupky je nutno ve zmocnění předem stanoviti pevnými sazbami, které nesmějí přesahovati částku 300·— Kč.

(2) Není-li úřad zmocňující zároveň úřadem služebním, může býti zmocnění dáno jen se souhlasem služebního úřadu.

(3) Obsah zmocnění budiž uveden v listině, jíž úřední orgán jest povinen se vykázati při úředním jednání k žádosti přistiženého.

(4) Trestní příkaz podle odstavce 1 budiž vystaven průpisem ve třech vyhotoveních na tiskopise postupně číslovaném a má obsahovati rejstříkovou značku vozidla, čin jako závadný shledaný, uloženou pokutu, úřad, jehož jménem bylo zakročeno, a datum. Jedno vyhotovení buď vydáno potrestanému, druhé buď předloženo úřadu zároveň s vybranou částkou; třetí vyhotovení zůstane v pokutovém bloku. Vyhotovení vydané straně budiž orgánem podepsáno.

(5) Není-li přistižená osoba ochotna zaplatiti pokutu, úřední orgán pokutu nevyměří, nýbrž učiní trestní oznámení úřadu. Úřední orgán jest povinen poučiti přistiženou osobu o jejím právu odepříti zaplacení pokuty a o následcích tohoto odepření. K zaplacení pokuty nesmí úřední orgán nutiti.

(6) Je-li přistižená osoba ochotna pokutu zaplatiti, avšak nemůže-li tak na místě učiniti, vydá jí veřejný orgán trestní příkaz, který je vystaven způsobem v odstavci 4 uvedeným a obsahuje vedle údajů tam zmíněných i poučení o tom, kde a do kdy má býti pokuta zaplacena, a o následcích nezaplacení. Nebude-li pokuta zaplacena do uvedené doby, pozbude trestní příkaz platnosti a nastoupí řádné řízení trestní.

§ 82.

(1) Trestní příkaz podle § 81 může býti vydán i v nepřítomnosti řidiče vozidla tím způsobem, že jedno vyhotovení příkazu bude připevněno na vozidlo. Příkaz musí obsahovati v tomto případě údaje a poučení uvedené v § 81, odst. 6.

(2) Nebude-li pokuta zaplacena do uvedené doby, pozbude trestní příkaz platnosti a nastoupí řádné řízení trestní.

§ 83.

Proti trestnímu příkazu, vydanému podle §§ 81 a 82, není opravného prostředku.

§ 84.

(1) Řidič vozidla, který byl během téže jízdy již jednou dopaden příslušným veřejným orgánem při přestupku tohoto zákona nebo před-

pisů na jeho základě vydaných, tkvícím v povaze vozidla, může, vykáže-li se potvrzením tohoto orgánu, pokračovati v jízdě v závadném stavu, avšak jen do místa, kde lze závadu odstraniti, a jen takovým způsobem, po případě za takových opatření, aby veřejná bezpečnost nebyla ohrožena a dopravě bylo co nejméně překáženo.

(2) Je-li nutno v zájmu veřejné bezpečnosti nebo dopravy, aby shledané závady byly ihned odstraněny, zakáže veřejný orgán, jenž přestupek zjistil, pokračování v jízdě vlastní motorickou silou vozidla, zabezpečí po případě vhodným způsobem dodržení tohoto zákazu a učiní o tom neprodleně oznámení příslušnému okresnímu úřadu, který postupuje podle ustanovení § 8, po případě § 28.

§ 85.

(1) Příslušný veřejný orgán nebo okresní úřad může zabaviti prozatímně motorové vozidlo, je-li odůvodněno podezření, že jím byl spáchán soudně trestný čin proti bezpečnosti života, těla nebo zdraví. Zabavení může býti nahrazeno jiným zabezpečením vozidla před jeho dalším používáním. Tím nejsou dotčena ustanovení trestního řádu o zabavení věcí v trestním řízení.

(2) Je-li odůvodněna domněnka, že řidič vozidla jest opilý nebo stižen duševní poruchou, může příslušný veřejný orgán nebo okresní úřad učiniti vhodné opatření, aby vozidlo nemohl dále říditi.

(3) Opatření podle předchozích odstavců nesmí trvati déle než jejich účel vyžaduje.

Oddíl XVI.

Ustanovení všeobecná.

§ 86.

Pokud tento zákon a nařízení na jeho základě vydaná neobsahují zvláštních ustanovení, platí pro jízdu motorovými vozidly všeobecné předpisy o silniční policii.

§ 87.

Předpisy o vyzkoušení a občasném ohledávání parních kotlů, o bezpečnostních opatřeních proti výbuchu parních kotlů a o průkazu způsobilosti k obsluze a dozoru na parní kotle a parní stroje zůstávají tímto zákonem nedotčeny.

§ 88.

(1) Osoby, které na podkladě pracovního nebo služebního poměru jsou zaměstnány při provozu motorových vozidel, zahrnujíc v to veškeré úkony s tím související, pokud se na ně již nevztahují předpisy o pojištění dělníků proti úrazu, jsou podle uvedených předpisů pojištěny. Vzhledem ku pojištění vlastník motorového vozidla pokládá se vždy za podnikatele provozování pojištěním povinného, s výjimkou případu, kdy vozidlo bylo prodáno na splátky s výhradou vlastnického práva; v tomto případě pokládá se za podnikatele osoba, které bylo vozidlo prodáno na splátky.

(2) Stejné pojistné povinnosti podléhají též všichni dělníci a závodoví úředníci, zaměstnaní v podnicích, které se zabývají po živnostensku garážováním, pronajímáním nebo čištěním motorových vozidel.

(3) Užívá-li některý podnik motorového vozidla k dopravě svých zaměstnanců pro účely podniku, vztahuje se pojištění proti úrazu i na osoby takto dopravované. Pro zemědělské a lesní podniky vztahuje se v rozsahu své územní platnosti ustanovení § 1, odst. 5 zákona ze dne 28. prosince 1887, č. 1 ř. z. z r. 1888, o úrazovém pojištění dělníků, i na tyto případy.

(4) Z povinného pojištění podle tohoto paragrafu jsou vyňati zaměstnanci cizích zastupitelských úřadů v Československé republice zřízených, jakož i mezinárodních komisí a osob požívajících v Československé republice práva exterritoriality, pokud jsou cizozemci, neobsahují-li mezinárodní úmluvy o sociálním pojištění odchylných ustanovení.

§ 89.

(1) Ustanovení §§ 6 až 9, 12, § 13, odst. 2, §§ 14 až 19, § 39, odst. 1 a 2 a §§ 72 a 78 neplatí, pokud jde o motorová vozidla, jež jsou v držení vojenské správy, a o osoby řídící motorová vozidla ve službě konané podle branného zákona nebo podle zákona o válečných úkonech; na tyto osoby se nevztahuje ani ustanovení § 88. Ustanovení § 38, odst. 2 až 8 a § 39, odst. 3 neplatí pro uvedené osoby a motorová vozidla při vojenských cvičeních.

(2) Předpisy o připuštění těchto vozidel a řidičů k jízdě, o označení a evidenci vozidel vojenské správy, jakož i o výcviku vojenských řidičů a jejich průkazech o způsobilosti k řízení motorových vozidel uvedených v odstavci 1 vydá ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvy vnitra a veřejných prací.

§ 90.

Kde jest zřízen státní úřad policejní, vykonává v mezích své místní příslušnosti působ-

nost, která podle tohoto zákona náleží okresnímu úřadu, s výjimkou působnosti uvedené v § 69, odst. 2.

§ 91.

(1) Ve věcech upravených tímto zákonem, kde dána je příslušnost úřadů politických nebo ministerstev, nastupuje — není-li v zákoně výslovně jinak ustanoveno nebo nevyplývá-li z povahy věci příslušnost jiného ministerstva — jako úřad odvolací proti rozhodnutí zemských úřadů, pokud odvolání vůbec je přípustno, a jako nejvyšší úřad dozorčí, po případě jako úřad příslušný podle povahy věci k jiné činnosti administrativní nebo přípravné činnosti normotvorné:

1. ministerstvo veřejných prací v případech §§ 1, 3, § 5, odst. 1, §§ 6, 7, 8, 10 a 11, § 12, odst. 3 a 5, § 13, odst. 1, §§ 20, 22 až 24 (pokud jde o mezinárodní osvědčení pro motorová vozidla), §§ 28, 29, 30, 44, 68 až 71, 72 až 77, 78, 79, 92 a 96, a to v případech §§ 44 a 79 v dohodě s ministerstvem vnitra;

2. ministerstvo vnitra v případech §§ 4, 9, § 12, odst. 1, 2 a 4, § 13, odst. 2, §§ 14, 15, 16 až 19, 21, 22 až 24 (pokud jde o mezinárodní povolení říditi motorové vozidlo), 31 a 32, 35 až 37, 38 až 43, 56 až 66, 67, 80 až 85, 93, jakož i v ostatních zde nevyjmenovaných případech, a to v případech § 38, odst. 3, 4 a 8 a § 67 v dohodě s ministerstvem veřejných prací.

(2) V případech § 5, odst. 2 a 3, § 12, odst. 6, §§ 25, 26, 33 a 95 je dána společná příslušnost ministerstva vnitra a veřejných prací.

§ 92.

Osoby exterritoriální a cizí konsulové z povolání, jakož i osoby jim na roveň postavené jsou za podmínky, že vzájemnost jest zabezpečena a že nejde o příslušníky Československé republiky, osvobozeny od zkušebních tax v tomto zákoně uvedených.

§ 93.

Uzavřenou osadou ve smyslu tohoto zákona rozumí se skupina více budov, tvořících společné osídlení (obec, osadu nebo její část), v jejímž obvodu vzniká čilejší ruch podmíněný stykem jejích obyvatelů.

ČÁST TŘETÍ.

Ustanovení závěrečná.

§ 94.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem, jenž bude určen vládním nařízením.

(2) Týmž dnem pozbudou platnosti všechny dosavadní policejní předpisy o jízdě motorovými vozidly a předpisy o odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, zejména:

zákon ze dne 9. srpna 1908, č. 162 ř. z., o ručení za škody z provozování jízdních silostrojů (automobilů),

vládní nařízení ze dne 13. října 1927, č. 156 Sb. z. a n., o rozsahu ručení pojištěnců za škody z provozu motorových vozidel,

nařízení ministerstva vnitra ve shodě s ministerstvem práv a s ministerstvem veřejných prací ze dne 26. října 1908, č. 221 ř. z., o jízdních silostrojích s malou rychlostí,

nařízení ministerstva vnitra vydané v dohodě s ministerstvem obchodu, veřejných prací a s ministerstvem financí ze dne 28. dubna 1910, č. 81 ř. z., jímž se vydávají bezpečnostní ustanovení policejní pro jízdu jízdních silostrojů (automobilů, motorových vlaků a motorových kol),

nařízení ministerstva vnitra vydané ve shodě se zúčastněnými ministerstvy ze dne 19. března 1917, č. 125 ř. z., jímž se ustanovuje rychlost jízdy silostrojních nákladních vozů bez gumových obručí,

nařízení ministerstva vnitra vydané ve shodě s ministerstvem obchodu, ministerstvem veřejných prací a ministerstvem financí ze dne 31. května 1918, č. 188 ř. z., jímž se mění nařízení ze dne 28. dubna 1910, č. 81 ř. z., o bezpečnostních ustanoveních policejních pro jízdu silostrojních vozidel (automobilů, motorových vlaků a motorových kol),

nařízení ministerstva vnitra ve shodě s ministerstvem spravedlnosti a ministerstvem veřejných prací ze dne 30. června 1918, č. 238 ř. z., o silostrojních vozidlech o menší rychlosti,

vyhláška místodržitelství pro království české ze dne 31. října 1875, č. 54.458, č. 77 čes. z. z., jížto se připouští ježdění silničními parostroji,

nařízení presidenta zemské správy politické v Praze ze dne 22. dubna 1920, č. 9—298, č. z. s. p. 52.614, č. 310 Sb. z. a n., o vyzkoušení motorových vozidel (automobilů, motorových kol), jakož i o zkouškách řidičů takových vozidel v Čechách,

nařízení vicepresidenta zemské správy politické na Moravě ze dne 10. února 1921, č. 40 mor. z. z., týkající se zkoušení jízdních silostrojů a jejich řidičů,

vyhlášení zemské vlády slezské ze dne 10. května 1910, č. II/828, č. 27 slez. z. z., jež se týče úředního zkoušení vozidel strojem hnaných (automobilů a kol motorových), jakož i řidičů strojních vozidel více než jednokolejových,

nařízení č. 57.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o jízdě strojových vozidel na veřejných cestách,

nařízení č. 73.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o cizozemských strojových vozidlech,

nařízení č. 106.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o jízdě tuzemských i cizozemských strojových vozidel v tuzemsku, jakož i užívání nařízení o způsobilosti řidičů strojových vozidel,

nařízení č. 40.000/1912 B. M. (uh. min. vnitra), o organisačním statutě učebného běhu pro přípravu řidičů strojových vozidel,

nařízení č. 94.853/1917 B. M. (uh. min. vnitra), o změně některých ustanovení statutu o organisaci učebného běhu pro přípravu řidičů strojových vozidel,

nařízení č. 3822/1918 B. M. (uh. min. vnitra), o změně případně doplnění některých ustanovení nař. č. 57.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o jízdě strojových vozidel na veřejných cestách,

nařízení ministra vlády Československé republiky s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 8. července 1922, č. 8692 prez., kterým se mění nařízení č. 57.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o jízdě strojových vozidel na veřejných cestách,

nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 18. února 1925, č. 74.233/V ai 1924, jímž se mění nařízení č. 73.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra) a č. 106.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra),

nařízení civilní správy Podkarpatské Rusi ze dne 25. února 1925, č. 13.065 ai 1924, kterým se upravuje nařízení č. 57.000/1910 B. M. (uh. min. vnitra), o jízdě strojových vozidel na veřejných cestách,

zákon ze dne 16. července 1931, č. 124 Sb. z. a n., kterým se provádí Mezinárodní úmluva o jízdě motorovými vozidly ze dne 24. dubna 1926 a vydávají některé zatímné předpisy o jízdě motorovými vozidly, jakož i zákony jej prodlužující a doplňující, totiž: zákon ze dne 23. prosince 1932, č. 208 Sb. z. a n., zákon ze dne 20. prosince 1933, č. 245 Sb. z. a n., a zákon ze dne 2. července 1934, č. 144 Sb. z. a n.,

vládní nařízení ze dne 30. června 1932, č. 107 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňují některé předpisy o jízdě motorovými vozidly, jakož i vládní nařízení ze dne 20. července 1934, č. 157 Sb. z. a n., jímž byla prodloužena jeho účinnost.

(3) Ustanovení § 12, odst. 4 nabývá účinnosti dnem vyhlášení zákona.

§ 95.

(1) Vysvědčení o zkouškách řidičů, povolení říditi motorové vozidlo a úřední potvrzení o zkouškách a schválení motorových vozidel nebo jich typů, vydaná před účinností tohoto zákona podle dosavadních předpisů, podrží dále svoji platnost, a to pro celé státní území. Rovněž zůstávají dále v platnosti oprávnění k výcviku řidičů motorových vozidel po živnostensku, nabytá před účinností tohoto zákona.

(2) O výkonu a zániku těchto povolení a oprávnění platí předpisy tohoto zákona.

(3) Zápisy do rejstříku československých motorových vozidel, jakož i do rejstříku československých řidičů motorových vozidel podle tohoto zákona stanou se ve lhůtě, kterou vyhlásí ministerstvo vnitra.

§ 96.

Motorová vozidla, která byla podle dosavadních předpisů připuštěna k jízdě na veřejných silnicích a cestách, musí býti upravena tak, aby vyhovovala ustanovením tohoto zákona a předpisům na základě něho vydaným, pokud příslušný předpis výslovně neustanovuje jinak. Nestane-li se tak do 3 měsíců ode dne, kdy tento zákon nebo dotčený předpis nabyl účinnosti, nesmí býti těchto vozidel dále k jízdě používáno.

§ 97.

Zákon tento provedou ministři vnitra a veřejných prací v dohodě s ostatními zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Dr. **Černý** v. r. Dr. **Czech** v. r.

82.

Zákon ze dne 11. dubna 1935 o ochraně a obraně proti leteckým útokům.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.

Ochrana před leteckými útoky.

§ 1.

(1) K ochraně před leteckými útoky jsou povinni postarati se podle úředního rozhodnutí:

a) vlastníci nemovitostí, na nichž jsou podniky, ústavy nebo jiná zařízení, zejména s větším počtem zaměstnanců nebo uživatelů, o vhodné úkryty pro tyto osoby,

b) stavebníci nových budov o vhodné úkryty pro obyvatele těchto budov.

(2) Při rozhodování o zřízení (úpravě) úkrytu třeba přihlížeti ke stavu budovy nebo stavebního místa; zřízení úkrytu podle odst. 1, písm. b) lze nařídíti jen při udělování povolení ke stavbě.

(3) Osoby, které jsou povinny podle ustanovení předcházejících odstavců úkryty zříditi, jsou též povinny udržovati je v řádném stavu.

(4) Nejsou-li vlastníci, uvedení v odst. 1, písm. a), zároveň provozovateli (vydržovateli) podniků, ústavů a jiných zařízení tam uvedených, jsou tito provozovatelé (vydržovatelé) povinni přispívati zřizovateli (udržovateli) úkrytu přiměřeně k úhradě nákladů na vybudování (udržování) úkrytu; podrobnosti stanoví vládní nařízení. Spory o těchto věcech náležejí na pořad práva.

(5) Vládní nařízení stanoví, jaké veřejnoprávní výhody budou poskytnuty zřizovateli nebo udržovateli úkrytu. To platí i v případech, kdy se o úkryt postarají osoby, které podle předcházejících ustanovení k tomu povinny nejsou.

§ 2.

(1) Osoby, jimž to bude uloženo úředním příkazem, daným ať ve všeobecném nařízení nebo pro jednotlivý případ, jsou povinny opatřiti na svůj náklad k ochraně před leteckými útoky pro sebe, jakož i pro osoby jim blízké, jichž okruh bude v příkazu vymezen, úplnou plynovou masku úředně schváleného neb stanoveného typu (§ 17) a udržovati ji v řádném stavu. Vládním nařízením může býti stanoveno, v kterých případech a komu lze uložiti povinnost na svůj náklad pořídíti a udržovati úplnou plynovou masku pro další ještě okruh osob, jakož i pro které osoby má býti pořízena taková maska zcela nebo z části na náklad činitelů veřejných.

(2) Ustanovení předchozího odstavce mohou býti rozšířena vládním nařízením na opatření a udržování jiných vhodných ochranných předmětů a zařízení úředně schváleného neb stanoveného typu (§ 17).

§ 3.

(1) Prováděti ustanovení § 1, zejména vydávati z moci úřední nebo k žádosti strany rozhodnutí podle jeho odstavce 1, náleží úřadům stavebním, prováděti ustanovení § 2 náleží úřadům vykonávajícím místní policii v oboru péče o bezpečnost osoby a majetku. Provádění ustanovení §§ 1 a 2, pokud přísluší obcím, děje se podle směrnic vydaných nadřízenými politickými úřady a pod jejich dohledem.

(2) Stavební úřady dohlížejí k tomu, aby úkryty byly udržovány v řádném stavu (§ 1, odst. 3) a mohou provésti soupis místností a prostorů, jež se hodí za úkryty.

§ 4.

(1) Obce jsou povinny na svůj náklad postarati se podle pokynů nadřízených úřadů politických o dostatečný počet veřejných úkrytů a zásobních úplných plynových masek úředně schváleného neb stanoveného typu (§ 17) a udržovati je v řádném stavu.

(2) Vládním nařízením může býti obcím uloženo, aby podle směrnic vydaných nadřízenými politickými úřady a pod jejich dohledem plnily na svůj náklad další úkoly k ochraně před leteckými útoky (zejména službu poplachovou, požární, zdravotní a samaritskou, péči o maskování obydlených částí obce a o zhasínání světel, spolupůsobení při službě hlásné, výcvik potřebný k těmto úkolům a pod.). Stejným způsobem může býti stanoveno, zda, pokud a kým lze k povinné součinnosti s orgány obce povolati veřejné i jiné korporace (soubory osob), vyvíjející v obci svou činnost, nebo jednotlivce tu bydlící nebo výdělečně činné, po případě přenésti na ně některé z úkolů obci přikázaných.

§ 5.

(1) K úhradě nákladů vzniklých obci prováděním tohoto zákona a ustanovení podle něho vydaných jest obec oprávněna vybírati dávku, o níž bližší předpisy budou vydány vládním nařízením. K výstavbě veřejných úkrytů mohou obce požadovati služby ruční, potahy nebo motorovými vozidly podle všeobecných předpisů.

(2) Neplní-li obec náležitě svých úkolů po-

dle tohoto zákona, zajistí nadřízený úřad politický provádění těchto úkolů jiným vhodným způsobem na náklad obce; totéž může po slyšení obce učiniti nadřízený úřad politický, bylo-li by opatření takové účelným ve veřejném zájmu, zejména aby byly jednotně prováděny úkoly příslušející obci podle tohoto zákona. Přejde-li tímto způsobem provádění ustanovení § 1 na jiný úřad nebo orgán, může úřad politický obci nadřízený odníti obci provádění předpisů stavebních vůbec a učiniti i v této věci vhodná opatření.

§ 6.

Politické úřady jsou oprávněny činiti další potřebná opatření k ochraně před leteckými útoky, vydávati potřebné příkazy a zákazy rázu policejního — jak ve způsobu všeobecných nařízení, tak i pro jednotlivé případy —, povolati k povinné součinnosti jak veřejné tak i jiné korporace (soubory osob) nebo též jednotlivce, po případě přenésti na ně některé ze svých úkolů. Bližší předpisy, i pokud jde o povinnou součinnost jiných úřadů a orgánů s politickými úřady, mohou býti vydány vládním nařízením.

§ 7.

Úřady a orgány povolané k provádění tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných jednají podle potřeby v součinnosti jednak s vojenskou správou, jednak i s jinými státními úřady a orgány podle směrnic, které vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany a ostatními na věci zúčastněnými ministerstvy.

§ 8.

Obce a jiné korporace (soubory osob), po případě jednotlivci, jimž bude podle § 4, odst. 2 nebo § 6 svěřeno plniti určité úkoly k ochraně před leteckými útoky, mohou býti nařízením vlády nebo politických úřadů zmocněni, aby vydávali k jich účelnému splnění potřebné příkazy a zákazy, jak ve způsobu všeobecných nařízení, tak i pro jednotlivé případy.

§ 9.

(1) K ochraně před leteckými útoky lze ve prospěch státu nebo obce požadovati věci movité k užívání nebo do vlastnictví, věci nemovité k užívání. S nemovitostí převzatou k užívání lze užívati též vnitřního i jiného zařízení k ní patřícího. Převzetí nemovitosti k užívání opravňuje stát (obec), je-li toho třeba, i k podstatným jejím změnám, při budově též k jejímu zbourání.

(2) K účelu naznačenému v odstavci 1 lze ve prospěch státu nebo obce vyvlastňovati nemovitosti a věcná práva k nemovitostem.

(3) Požadovati a vyvlastňovati majetek železniční lze jen se souhlasem dozorčího železničního úřadu; budovy a zařízení, pokud slouží k provozu poštovnímu, telegrafnímu a radiotelegrafnímu, lze požadovati a vyvlastňovati jen se souhlasem poštovní a telegrafní správy.

§ 10.

(1) Požadovati věci podle § 9, odst. 1 přísluší okresnímu úřadu, jenž může za tím účelem provésti jejich soupis a ocenění. V době válečné (§ 39, č. 3 zákona na ochranu republiky) nebo stanoví-li tak vláda nařízením, může požadovati též obec věci movité k užívání nebo do vlastnictví a nemovitosti k užívání.

(2) Okresní úřad rozhoduje o náhradě za užívání požadovaných věcí (odstavec 1) a o náhradě za škody, způsobené jejich ztrátou, zničením nebo poškozením, jakož i o náhradě za ně, budou-li tyto věci převzaty do vlastnictví státu nebo obce.

(3) Při stanovení náhrady za užívání věci budiž přihlíženo k jejímu obecnému užitku. Zemský úřad může stanoviti sazby náhrad za užívání jednotlivých druhů movitých věcí. Náhrada za užívání nemovitosti se určí podle míry, jak bylo převzetím nemovitosti do užívání státu nebo obce omezeno její užívání dosavadní; při tom se přihlíží zpravidla k průměrnému výtěžku nemovitosti z posledních tří let před převzetím. Za užívání nemovitosti, která trvale nepřinášela žádného užitku, náhrada nepřísluší.

(4) Při stanovení náhrady za poškození movité věci budiž přihlíženo k rozdílu její obecné hodnoty v době odevzdání a v době vrácení; za poškození, vzniklé vadnou povahou věci nebo vinou vlastníka nebo osoby věc odevzdavší, a za opotřebení způsobené obyčejným užíváním se náhrada neposkytuje. Při stanovení náhrady za ztrátu nebo za zničení věci nebo za převzetí věci do vlastnictví státu nebo obce budiž přihlíženo k její obecné hodnotě v době odevzdání; náhrada poskytnutá za užívání věci budiž odečtena.

(5) Nemovitost převzatá do užívání budiž vrácena, není-li jí již třeba, a to co možná v takovém stavu, aby mohla sloužiti účelu, jemuž sloužila před tím, než byla převzata do užívání. Za škody, které byly způsobeny na převzaté nemovitosti v době užívání státem nebo obcí a které nebyly odstraněny způso-

bem uvedeným v předcházející větě, přísluší náhrada podle předchozího odstavce. Za snížení obecné hodnoty, způsobené provedením podstatných změn na nemovitosti nebo zbouráním budovy, určí okresní úřad náhradu rovněž podle předchozího odstavce.

(6) Nárok na náhradu za užívání nebo poškození požadované věci nebo za snížení obecné hodnoty nemovitosti podstatně změněné nebo budovy zbourané lze uplatniti do šesti měsíců ode dne vrácení, nárok na náhradu za ztrátu nebo zničení požadované věci movité do šesti měsíců ode dne, kdy se vlastník o tom dozvěděl, nárok na náhradu za movitou věc, která byla převzata do vlastnictví státu nebo obce, do šesti měsíců ode dne, kdy se vlastník o tom dozvěděl. Byla-li movitá věc požadována v době válečné (odstavec 1), lze nárok na náhradu za její ztrátu nebo zničení, jakož i nárok na náhradu za věc převzatou do vlastnictví státu nebo obce uplatniti nejpozději do šesti měsíců po skončení válečné doby. Nárok na náhradu (věty prvá a druhá) budiž uplatněn u okresního úřadu.

(7) Požadováním nemovitosti k užívání není vyloučeno případné vyvlastnění.

§ 11.

(1) O vyvlastnění nemovitosti nebo věcného práva k ní rozhoduje okresní úřad. K žádosti úřadu poznamená se zahájení vyvlastňovacího řízení v pozemkových knihách; tato poznámka je účinná proti každému, kdo později dobude knihovního zápisu k vyvlastňované nemovitosti nebo právu.

(2) Úřad rozhodne, pokud možno, již ve vyvlastňovacím výměru i o výši náhrady. Při stanovení náhrady přihlíží se k obecné hodnotě vyvlastňované nemovitosti nebo k obecnému užitku vyvlastňovaného věcného práva, v době zahájení vyvlastňovacího řízení; vyvlastňovací řízení jest zahájeno podáním návrhu na vyvlastnění u příslušného okresního úřadu. Neprokáže-li vlastník nemovitosti souhlas osob, kterým plynou práva k vyvlastněné věci z knihovních zápisů, aby náhrada byla vyplacena přímo jemu — průkaz se podává listinou, na níž podpis oprávněného jest ověřen soudem nebo notářem (veřejným notářem), nebo nějakou listinou veřejnou —, musí býti tato náhrada složena u knihovního soudu. Soud rozvrhne složenou náhradu v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu. Náhradu lze poskytnouti i v jiné nemovitosti nebo věcném právu, žádá-li o to osoba, proti níž vyvlastňovací výměr směřuje, nebo lze-li jich použíti ke stejnému účelu, jakému sloužila vyvlastňovaná nemovitost nebo vyvlastňované právo. O přiměřenosti této náhrady rozhoduje vyvlastňující úřad.

§ 12.

Ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany a s ostatními zúčastněnými ministerstvy roztřídí obce podle rozsahu nebezpečí z leteckých útoků v jednotlivé kategorie a stanoví, která ustanovení o ochraně před útoky, a kdy nabývají pro tu kterou kategorii obcí účinnosti. O tom budou dotčené obce vyrozuměny; obec uvede toto opatření ve známost způsobem v místě obvyklým.

§ 13.

(1) Při ministerstvu vnitra může býti zřízen Poradní sbor pro protiletadlovou ochranu, aby podával posudky ve věcech ochrany před leteckými útoky. Organisační předpisy a jednací řád tohoto sboru vydá ministerstvo vnitra.

(2) Dále mohou býti zřízeny Místní poradní výbory pro protiletadlovou ochranu, jejichž úkolem bude soustřediti ke společné práci na ochranu před leteckými útoky všechny vhodné složky, zejména zástupce úřadů státních a samosprávných, vojenských posádek, lékařů, učitelstva, organisací hasičských a samaritských, tělovýchovných spolků, ozbrojených sborů měšťanských a j. Vzorná pravidla pro tyto výbory vydá ministerstvo vnitra. Okresní úřad, státní úřad policejní a příslušný orgán obce může těchto výborů použíti jako poradního sboru při plnění svých úkolů vyplývajících z tohoto zákona.

(3) Členství v těchto sborech je funkcí čestnou.

Oddíl II.

Obrana proti leteckým útokům.

§ 14.

Obranu proti leteckým útokům prostředky bojovými provádí především branná moc. Držitelům (vydržovatelům) podniků, ústavů nebo jiných zařízení, jež jsou důležité pro obranu státu, může však býti ministerstvem vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany a ostatními zúčastněnými ministerstvy uloženo, aby připravili a v řádném stavu udržovali prostředky potřebné pro obranu těchto podniků, ústavů nebo zařízení sami svým nákladem podle pokynů a za kontroly vojenské správy, nebo nesli zcela nebo z části potřebný náklad na přípravu této obrany.

Oddíl III.

Ustanovení živnostenskoprávní.

§ 15.

(1) Po živnostensku provozovaná výroba, oprava a prodej plynových masek a jejich součástek prohlašuje se za živnost koncesovanou.

(2) Vláda může nařízením prohlásiti za živnosti koncesované podle tohoto zákona též výrobu, opravu a prodej jiných předmětů a zařízení sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům.

(3) Vláda vydá nařízením ustanovení o všeobecné a zvláštní způsobilosti, které je třeba k nabytí koncese, o podmínkách, za kterých mohou koncese nabýti společnosti nebo právnické osoby, o organisaci nákupu a prodeje, o stanovišti a provozovnách, o způsobu, rozsahu a provozování živností a o dozoru nad nimi; může zejména též stanoviti, pokud snad je zakázáno provozovati živnost pachtýřem nebo náměstkem, anebo pokud není dovoleno současně provozovati jiné živnosti. Vládní nařízení může též stanoviti povinnost vésti zvláštní knihy a výkazy, jakož i stanoviti přípustnost zvláštní živnostensko-policejní úpravy a vázati udělení koncese na předchozí zjištění místní potřeby.

(4) Koncesi k výrobě a opravě plynových masek a jejich součástek uděluje ministerstvo průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministerstvy vnitra a národní obrany; koncesi k prodeji plynových masek a jejich součástek uděluje okresní úřad. Vládní nařízení stanoví, které úřady jsou příslušny k udělování koncesí podle odstavce 2.

(5) Koncese může býti udělena po případě pouze na určitou dobu, na všechna oprávnění nebo pouze na jejich část. Koncesní úřad (odstavec 4) může udělení koncese bez udání důvodů odepříti a udělenou koncesi kdykoliv bez udání důvodů odníti navždy nebo na určitou dobu.

(6) Koncesní úřad může stanoviti všeobecné a zvláštní podmínky provozovací, zejména o rozsahu živnostenského oprávnění, o opravách a prodeji, umístění provozoven, povinnosti provozovací, kontrole, uskladnění, cenách hotových výrobků při výrobě a prodeji a pod.

§ 16.

(1) Provozovny, skladiště a jiná příslušenství živností na výrobu a opravu plynových masek, jejich změny nebo rozšíření schvaluje ministerstvo průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministerstvy vnitra a národní obrany, nebo pověří podřízený úřad, aby je schválil jejich jménem.

(2) Jde-li o výrobu a opravu jiných předmětů a zařízení sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům (§ 15, odst. 2), jsou ke schválení podle odstavce 1 příslušny úřady, které určí vládní nařízení.

(3) Schválení může býti dáno podmínečně nebo na určitou dobu a může býti odvoláno, není-li provozovna zařízena podle podmínek schválení nebo zjistí-li dozírající úřad závady, které by mohly uškoditi účelné výrobě předmětů a zařízení podle úředně schváleného neb stanoveného typu (§ 17).

§ 17.

(1) Plynové masky a jejich součástky smějí býti vyráběny a prodávány jen podle typů úředně schválených nebo stanovených. Jakým způsobem a kterým úřadem se typy a změny typů schvalují, upraví vládní nařízení. Vládním nařízením může býti stanoveno a upraveno i schvalování typů (změn typů) jiných předmětů a zařízení sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům.

(2) Vládním nařízením může býti stanoveno a upraveno úřední zkoušení a značkování vyrobených plynových masek a jiných předmětů a zařízení sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům.

(3) Za zkoušení typů a jejich změn podle odstavce 1 a za zkoušení a značkování výrobků podle odstavce 2 jest zaplatiti poplatky, jejichž výši a způsob vybírání stanoví vládní nařízení.

§ 18.

(1) Dozor nad výrobou plynových masek a jejich součástek vykonávají okresní úřad a vojenská správa; opatření nutná k odstranění zjištěných závad činí okresní úřad v dohodě s vojenskou správou. Dozor nad prodejem plynových masek a jejich součástek vykonává okresní úřad.

(2) Vládní nařízení stanoví, který úřad je příslušným k vykonávání dozoru nad výrobou, opravou a prodejem jiných předmětů a zařízení sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům (§ 15, odst. 2).

(3) Majitelé živností, zabývajících se výrobou, opravou nebo prodejem plynových masek a jejich součástek a opověděných před účinností tohoto zákona, jsou povinni do 60 dnů od jeho účinnosti podati žádost o udělení koncese; až do vyřízení žádosti jsou oprávněni pokračovati v provozování živnosti po právu za-

hájeném. Nepodají-li žádosti v uvedené lhůtě, zaniká jejich živnostenské oprávnění.

(4) Prohlásí-li vláda nařízením výrobu, opravu a prodej jiných předmětů a zařízení, sloužících k ochraně nebo obraně proti leteckým útokům, za živnosti koncesované podle tohoto zákona, může upraviti povinnost majitelů živností provozovaných před účinností nařízení obdobně podle odstavce 3 nebo podrobiti provozování dotčených živnostenských oprávnění nabytých před účinností nařízení všem předpisům tohoto zákona a vládních nařízení podle něho vydaných, zejména též stanoviti, že takováto oprávnění lze kdykoli bez udání důvodů odníti navždy nebo na určitou dobu.

(5) Není-li tímto zákonem nebo nařízeními na jeho základě vydanými jinak stanoveno, platí pro živnosti upravené tímto zákonem nebo nařízeními podle něho vydanými, ustanovení živnostenského řádu (zákona) a předpisů jej měnících nebo doplňujících.

Oddíl IV.

Ustanovení všeobecná.

§ 19.

(1) Orgány, provádějící soupis místností a prostorů nebo dohled nad řádným stavem úkrytů (§ 3, odst. 2), jakož i orgány, vykonávající dozor nad výrobou nebo prodejem předmětů a zařízení uvedených v § 15, jsou oprávněny, šetříce ustanovení zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n., o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního, kdykoli vstupovati do obytných, výrobních, prodejních a jiných místností a prostorů a, je-li tak vyznačeno v legitimaci, která jim bude k vykonávání jejich poslání vydána, provésti v nich prohlídku. V soukromých bytech a jejich vedlejších místnostech smějí uvedené orgány tak učiniti jen tehdy, vykáží-li se zvláštním rozkazem příslušného úřadu. Orgány, vykonávající dozor nad výrobou nebo prodejem předmětů a zařízení uvedených v § 15, jsou oprávněny zjišťovati zásoby, nahlížeti do příslušných knih a zápisů a případně na stvrzenku je odebrati. Osoby oprávněné k výrobě nebo prodeji jsou povinny předložiti příslušné knihy a zápisy dozorčím orgánům a vykonávati pomocné práce s tím spojené.

(2) Orgány uvedené v odstavci 1 jsou povinny zachovati úplnou mlčenlivost o všech věcech, o nichž se dozvěděly při své činnosti, zejména o každém obchodním a výrobním tajemství. Stejnou mlčenlivost jsou povinny zachovati i jiné osoby, které se o věcech právě uvedených dozvěděly ve své úřední činnosti nebo ve svém zaměstnání.

§ 20.

(1) Vládní nařízení upraví povolování dovozu a vývozu předmětů a zařízení sloužících k ochraně a obraně proti leteckým útokům, jakož i výši a způsob odvádění poplatků za taková povolení.

(2) Pro potřebu podniků, zabývajících se výrobou předmětů a zařízení uvedených v předešlém odstavci lze požadovati obdobně podle §§ 9 a 10 nutné suroviny při potížích opatřiti je na domácím nebo zahraničním trhu. Bližší podrobnosti budou upraveny vládním nařízením.

§ 21.

(1) V řízení podle tohoto zákona a podle předpisů na jeho základě vydaných je úřad řízení provádějící povinen učiniti všechna vhodná opatření, aby zůstaly utajeny věci, které mají zůstati utajeny v zájmu obrany státu; při tom se může úřad odchýliti od platných předpisů řízení se týkajících. Opatření opřená výslovně o ustanovení věty prvé, není potřebí odůvodňovati.

(2) Odvolání z rozhodnutí nebo opatření (příkazu, zákazu) obce podle tohoto zákona nebo podle předpisů na jeho základě vydaných má odkladný účinek; obec může však tento účinek vyloučiti, je-li okamžitý výkon odůvodněn naléhavým zájmem veřejným nebo nebezpečím v prodlení v zájmu strany. Proti vyloučení odkladného účinku není odvolání přípustno.

(3) Proti příkazům a zákazům, vydaným jinými korporacemi (soubory osob) a jednotlivci podle § 8, je přípustna pouze dozorčí stížnost k politickým úřadům, po případě k ministerstvu vnitra.

§ 22.

Aby byla vyzkoušena pohotovost opatření proti leteckým útokům, mohou býti politickými úřady vydávány potřebné příkazy a zákazy, zejména pokud jde o dopravu a pobyt na veřejných místech, používání plynových masek, zastírání (zhasínání) světel, požární a samaritskou pohotovost příslušných orgánů, korporací, jednotlivců a pod.

§ 23.

(1) Podle oddílů I. a II. tohoto zákona nelze nařízení, rozhodnutí a opatření (příkazy, zákazy) vydávati a dohled vykonávati vůči vojenské správě ve věci ochrany branné moci a

ochrany (obrany) v budovách a jiných nemovitostech, podnicích, ústavech nebo zařízeních, jichž vojenská správa užívá nebo jež jí náležejí.

(2) Vlastník budovy nebo jiné nemovitosti trvale užívané vojenskou správou je povinen trpěti, aby v nich vojenská správa vlastním nákladem zřídila a udržovala potřebné úkryty. Vlastník nemá z tohoto důvodu žádného nároku na náhradu škody; takto provedené úpravy budovy nebo jiné nemovitosti přecházejí při vrácení budovy nebo jiné nemovitosti do jeho majetku bezplatně. Ustanovení tohoto odstavce platí v době válečné (§ 10, odst. 1) i pro budovy a jiné nemovitosti užívané vojenskou správou přechodně.

(3) Věci movité i nemovité vojenské správě náležející nebo jí užívané, nemohou býti ani požadovány ani vyvlastněny podle tohoto zákona.

(4) Věci požadované nebo vyvlastňované (vyvlastněné) podle tohoto zákona nejsou osvobozeny od požadování nebo vyvlastnění pro vojenskou správu podle příslušných zvláštních ustanovení. Věci požadované nebo vyvlastňované (vyvlastněné) pro vojenskou správu podle příslušných zvláštních ustanovení nemohou býti požadovány ani vyvlastněny podle tohoto zákona.

Oddíl V.

Ustanovení trestní.

§ 24.

(1) Kdo úmyslně

poškodí, zničí nebo učiní neupotřebitelnou věc nebo zařízení, sloužící ochraně jiných osob nebo jejich majetku před leteckými útoky nebo jejich následky nebo obraně proti takovým útokům,

znemožní nebo ztíží odvrácení hrozícího leteckého útoku,

zvýší obecné nebezpečí, jaké letecký útok mívá za následek, nebo znemožní nebo ztíží odvrácení nebo zmírnění takového obecného nebezpečí,

bude potrestán, není-li čin podle jiných ustanovení přísněji trestný, pro zločin těžkým žalářem od jednoho roku do pěti let, za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od pěti do dvaceti let nebo na doživotí. Měl-li však čin za následek smrt člověka a pachatel to mohl předvídati, bude potrestán trestem smrti.

(2) Obecným nebezpečím rozumí se nebezpečí smrti nebo těžkého poškození na těle více jiných lidí nebo nebezpečí pro cizí majetek ve velkém rozsahu.

(3) Byl-li čin spáchán v době válečné (§ 10, odst. 1), nelze snížiti trest na svobodě pod dolejší hranice trestní sazby ani změniti jeho způsob za mírnější. Místo trestu smrti může soud v takovém případě uložiti toliko doživotní těžký žalář (káznici).

(4) Při odsouzení se užije obdobně ustanovení § 32 zákona na ochranu republiky o ztrátě čestných práv občanských.

§ 25.

Kdo se dopustí činu uvedeného v § 24 z nedbalosti, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od jednoho měsíce do jednoho roku, za okolností zvláště přitěžujících tuhým vězením od šesti měsíců do tří let. Měl-li však čin za následek smrt člověka a pachatel to mohl předvídati, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od šesti měsíců do pěti let.

§ 26.

Kdo vědomě opomine pomoci jinému v nebezpečí života, způsobeném leteckým útokem, ačkoliv tak mohl učiniti snadno a bez nebezpečí pro sebe a osoby blízké, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od jednoho měsíce do šesti měsíců.

§ 27.

(1) Kdo vyrábí, uvádí v oběh, nebo má na prodej předměty nebo zařízení určené k ochraně před leteckými útoky nebo jejich následky, ačkoliv při náležité pozornosti mohl věděti, že nejsou způsobilé takovou ochranu poskytnouti, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od jednoho měsíce do jednoho roku. Věděl-li však o takové nezpůsobilosti předmětu nebo zařízení, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od šesti měsíců do tří let.

(2) Vedle trestu na svobodě může býti uložen trest na penězích od 200 Kč do 100.000 Kč. Peněžitý trest připadá státu.

(3) Byl-li čin spáchán při provozování živnosti, může soud vysloviti jako vedlejší trest ztrátu živnostenského oprávnění.

(4) Předměty nebo zařízení, jimiž byl trestný čin podniknut, nebo které byly k jeho spáchání zřejmě určeny, buďtež prohlášeny za propadlé ve prospěch státu, nehledíc na výsledek trestního řízení.

§ 28.

(1) Konati hlavní přelíčení o obžalobě pro

zločin uvedený v § 24 náleží soudu porotnímu, navrhuje-li státní zástupce v obžalovacím spise, aby byl trest uložen podle zákonné sazby vyšší než pět let.

(2) Zločin uvedený v § 24 patří ke zločinům, při jejichž zvláště nebezpečném šíření může býti prohlášeno stanné právo.

§ 29.

(1) Jiná porušení tohoto zákona, předpisů, příkazů a zákazů podle něho vydaných trestají — pokud nejde o čin přísněji trestný — okresní a v oboru své pravomoci státní policejní úřady pokutou do 100.000 Kč nebo vězením (uzamčením) do 6 měsíců, případně — jde-li o přestupek spáchaný při provozování živnosti — též odnětím živnostenského oprávnění. Pro případ nedobytnosti pokuty buď uložen náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění do 6 měsíců. Pokuta a trest na svobodě mohou býti uloženy také zároveň; v tom případě nesmí však trest na svobodě spolu s náhradním trestem za nedobytnou pokutu přesahovati 6 měsíců. Věci, jimiž byl trestný čin podniknut, nebo které jsou ke spáchání trestného činu zřejmě určeny, lze prohlásiti za propadlé ve prospěch státu, i když pachatel nemůže býti stíhán nebo odsouzen.

(2) Stejně bude trestáno — nejde-li o čin přísněji trestný — každé jednání nebo opominutí, které je s to ohroziti ochranu před leteckými útoky nebo obranu proti těmto útokům.

Oddíl VI.

Ustanovení závěrečná.

§ 30.

(1) Vládním nařízením mohou býti s hlediska ochrany před leteckými útoky, jakož i s hlediska obrany proti těmto útokům upraveny předpisy o ukládání výbušných a hořlavých látek, jakož i předpisy stavební a požární, a vydány předpisy o vodovodech a studních.

(2) Taktéž mohou býti vládním nařízením stanoveny podrobnosti, související s prováděním tohoto zákona.

§ 31.

Kde se v tomto zákoně mluví o leteckých útocích, rozumějí se tím též jiné podobné útoky.

§ 32.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministrem národní obrany, ministrem průmyslu, obchodu a živností, ministrem spravedlnosti a ostatními zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.
Malypetr v. r.
Dr. Černý v. r.

83.

Vládní nařízení ze dne 17. dubna 1935,

o živnosti výroby, opravy a prodeje plynových masek a jejich součástek, jakož i o jejich zkoušení, dovozu a vývozu.

Vláda republiky Československé nařizuje podle §§ 15 až 18, jakož i podle § 20 a § 30, odst. 2 zákona ze dne 11. dubna 1935, č. 82 Sb. z. a n., o ochraně a obraně proti leteckým útokům:

§ 1.

(1) K nabytí živnostenského oprávnění k výrobě, opravě a prodeji plynových masek a jejich součástek vyžaduje se kromě toho, co jest předepsáno k provozování živnosti vůbec, ještě osobní spolehlivost vzhledem ke zvláštní povaze živnosti, bydliště v republice Československé a zvláštní způsobilost.

(2) Kde se v tomto nařízení mluví o plynových maskách, rozumějí se tím i jejich součástky.

§ 2.

(1) Zvláštní způsobilost (§ 1, odst. 1) prokazuje se:

a) pro výrobu a opravu plynových masek vysvědčením o úspěšném složení odborné zkoušky u ministerstva národní obrany; zkušební řád pro tuto zkoušku vydá ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvy vnitra a průmyslu, obchodu a živností;

b) pro prodej plynových masek vysvědčením o úspěšném složení odborné zkoušky u zemského úřadu; zkušební řád pro tuto zkoušku vydá ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvy národní obrany a průmyslu, obchodu a živností.

(2) Jde-li o podnik, po továrnicku provozovaný, postačí, podá-li průkaz způsobilosti ná-

městek (obchodvedoucí), který musí též vyhovovati ustanovením § 1, odst. 1.

§ 3.

(1) U obchodních společností a společenstev výdělkových a hospodářských (družstev) vyžaduje se pro nabytí živnostenského oprávnění (§ 1, odst. 1):

a) aby měly sídlo v republice Československé;

b) aby většina kapitálu byla v rukou československých státních občanů; u společností akciových a komanditních společností na akcie, pokud jde o komanditisty, jest tato podmínka splněna, zní-li většina akcií na jméno a jsou-li vlastníci těchto akcií československými státními občany;

c) aby všichni členové správních orgánů, kteří podléhají povinnosti zápisu do obchodního rejstříku, byli československými státními občany, měli bydliště v republice Československé a byli spolehliví vzhledem ke zvláštní povaze živnosti;

d) aby byl zřízen způsobilý náměstek (obchodvedoucí), vyhovující předpisům § 1, odst. 1 a § 2.

(2) Jiné společnosti a právnické osoby — s výjimkou státu — nemohou nabýti živnostenského oprávnění.

§ 4.

Žádost o koncesi musí, mimo náležitosti předepsané všeobecnými předpisy, obsahovati, jde-li o výrobu plynových masek, ještě:

a) opis úředního schválení nebo stanovení typu plynové masky, o jejíž výrobu jde (§§ 10 až 12);

b) údaj, kde mají býti zřízeny provozovny;

c) údaj, zda výroba bude provozována společně s jinou živností či samostatně (v samostatných provozovnách neb místnostech).

§ 5.

(1) Koncese k výrobě plynových masek opravňuje také k jejich opravě a prodeji, není-li v koncesní listině jinak stanoveno.

(2) Převod oprávnění na jinou osobu, propachtování a provozování koncese náměstkem jsou zakázány. Výjimky obsahuje § 56 živnostenského řádu (§ 72 živnostenského zákona), a pokud jde o provozování náměstkem § 2, odst. 2 a § 3 tohoto nařízení.

(3) Koncesní úřad může vysloviti zákaz provozování koncese spolu s jinou živností. Dále může koncesní úřad vysloviti povinnost provozovací, jakož i podrobiti provoz zvláštní živnostensko-policejní úpravě, která se může vztahovati i k jednotlivým živnostenským podnikům.

§ 6.

Koncesionář jest povinen vésti přesné výkazy na úředně předepsaných formulářích o počtu a druhu vyrobených (prodaných) plynových masek. Je dále povinen uskladniti plynové masky podle předpisů vydaných ministerstvem průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministerstvy vnitra a národní obrany.

§ 7.

(1) Žádost za schválení provozovny na výrobu a opravu plynových masek nebo změnu jejího stanoviště neb její rozšíření budiž podána ve trojím vyhotovení u ministerstva průmyslu, obchodu a živností.

(2) Ke každé žádosti jest připojiti ve trojím vyhotovení zejména:

a) situační a polohopisné plány provozovny a jejího okolí;

b) plány stavební, konstruktivní a dispoziční;

c) popis provozovny, způsobu stavby, jejího vnitřního zařízení a provozovacího pochodu.

§ 8.

(1) O žádosti bude provedeno řízení podle ustanovení § 26 živnostenského řádu (§ 41 živnostenského zákona) s přihlédnutím k § 21, odst. 1 zák. č. 82/1935 Sb. z. a n.

(2) V kladném rozhodnutí o žádosti jest uvésti též výhradu, že úřad (§ 16, odst. 1 zák. č. 82/1935 Sb. z. a n.) zjistí, zda provozovna byla postavena a zařízena podle podmínek schválení.

(3) Se stavbou provozovny nesmí býti započato, dokud nebylo vydáno schválení.

(4) Dokončení prací stavebních a zařizovacích budiž oznámeno ministerstvu průmyslu, obchodu a živností.

(5) Provozovna smí býti uvedena v chod teprve po vydání kolaudačního výměru (odstavec 1).

(6) Zahájení výroby, přerušení, jakož i opětné její zahájení budiž oznámeno nejpozději do osmi dnů písemně ministerstvu průmyslu, obchodu a živností, ministerstvu národní obrany a okresnímu úřadu, v jehož obvodu byla provozovna zřízena. Po dobu přerušení výroby může okresní úřad k zamezení

nekontrolované výroby učiniti taková opatření, která by znemožnila užívání výrobních prostředků.

§ 9.

(1) Dozor nad výrobou a opravou plynových masek vykonává okresní úřad s orgány vojenské správy, jež určí ministerstvo národní obrany; dozor nad prodejem přísluší okresnímu úřadu.

(2) Dozor nad výrobou a opravou plynových masek, jež objednala nebo vyrábí vojenská správa, provádějí orgány vojenské správy, jež určí ministerstvo národní obrany.

§ 10.

(1) Žádost o schválení typu plynových masek, jakož i za schválení změny typu se podává u ministerstva národní obrany; jedna žádost nesmí se týkati více než jednoho typu.

(2) Žádost musí býti doložena zejména:

a) přesným popisem předmětu, o jehož schválení se žádá, ve trojím vyhotovení s příslušnými konstruktivními plány. Tento popis musí býti zvlášť podrobný, pokud se týče vnitřního složení filtru jak po stránce mechanické, tak po stránce chemické, s udáním resistenčních dob pro určité koncentrace chemických bojových látek; podrobnosti stanoví směrnice vydané ministerstvem národní obrany;

b) návrhem „Návodu pro používání masky" ve trojím vyhotovení sestaveného žadatelem pro navrhovaný typ masky. Návod musí býti co nejjasnější a doplněn potřebnými vyobrazeními;

c) čtyřmi exempláři předmětů, pro které se žádá za schválení (masky, po případě hadice a jiné nespotřební součástky) a osmi exempláři součástek s chemickou náplní, určených k opotřebování použitím (filtry). Jeden exemplář předloženého materiálu bude po orazítkování a popsání vrácen žadateli;

d) návrhem na vhodné označení typu (§ 13);

e) potvrzením o zapravení zkušebních poplatků (§ 17).

(3) Závity plynové masky, filtru a hadic musí odpovídati normě stanovené v příloze tohoto nařízení.

§ 11.

Zkoušení typů provádí ministerstvo národní obrany, jež podle výsledku této zkoušky předložený typ v dohodě s ministerstvem vnitra schválí, nebo jeho schválení odepře.

§ 12.

Ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra může — ukáže-li se toho potřeba — stanoviti z úřední moci typ plynové masky. Typ plynových masek pro brannou moc stanoví ministerstvo národní obrany.

§ 13.

(1) Plynové masky smějí býti vyráběny jen podle úředně schválených neb stanovených typů (§§ 10 až 12).

(2) Výrobce je povinen každou součástku úplné plynové masky, a to masku samu, filtr a hadici, opatřiti svou značkou, označením typu, jakož i datem výroby; tato označení musí býti čitelná a trvanlivá.

§ 14.

(1) Plynové masky podrobují se úřední zkoušce dříve, než budou dány do prodeje. Zkoušení provádějí orgány, jež určí ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany; než budou tyto orgány určeny, provádějí zkoušení přechodně orgány vojenské správy, jež určí ministerstvo národní obrany. Zkoušení plynových masek, jež objednala neb vyrábí vojenská správa, provádějí orgány vojenské správy, jež určí ministerstvo národní obrany. Zkoušení děje se ve zkušebnách výrobce a na jeho náklad.

(2) Výrobky, které vyhověly při zkoušce stanoveným podmínkám, opatří se úředním razítkem se značkou zkušebního orgánu a datem zkoušky.

(3) Výrobky, které nevyhověly při zkoušce stanoveným podmínkám a které nelze dodatečně opraviti, budou na náklad výrobce komisionelně učiněny neupotřebitelnými a zkušební orgán zařídí vzetí vzorků k zjištění závady.

(4) Filtry do prodeje dávané musí býti opatřeny vhodným závěrem zabezpečujícím jejich neporušenost.

(5) Ke každé plynové masce musí býti připojen návod [§ 10, odst. 2, písm. b)], v němž třeba zvláště nápadně uvésti označení, že plynová maska odpovídá úředně schválenému nebo stanovenému typu a jak má býti nejlépe uložena.

§ 15.

Plynové masky, pokud byly vyrobeny před účinností zákona č. 82/1935 Sb. z. a n., nesmějí býti dány do prodeje, dokud nebyly do-

datečně přezkoušeny podle § 14 tohoto nařízení.

§ 16.

Zkoušení vyrobených plynových masek se provádí podle směrnic vydaných ministerstvem vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany, přechodně ministerstvem národní obrany (§ 14, odst. 1). Pro zkoušení plynových masek, jež objednala nebo vyrábí vojenská správa, vydá směrnice ministerstvo národní obrany.

§ 17.

(1) Poplatky za zkoušení typů plynových masek stanoví se takto:

a) za filtr 1000 Kč;

b) za masku 500 Kč;

c) za ostatní součástky (na př. hadici a pod.) 50 Kč.

(2) Poplatek za každý jednotlivý kus ke zkoušení předložených seriových výrobků (§ 14) se stanoví takto:

a) za filtr 3·50 Kč;

b) za masku 1·50 Kč;

c) za ostatní součástky (na př. hadici a pod.) 50 h.

(3) Tyto poplatky, které vyměřuje a vybírá úřad (orgán) provádějící zkoušení, jest zapraviti předem a plynou do státní pokladny.

§ 18.

(1) Plynové masky dovezené z ciziny podléhají předpisům zákona č. 82/1935 Sb. z. a n., jakož i předpisům tohoto nařízení.

(2) Povolení k dovozu a vývozu plynových masek uděluje ministerstvo průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministerstvy vnitra a národní obrany. Za udělení povolení k dovozu zapravuje se poplatek ve výši 5% z ceny dováženého zboží. Pro stanovení ceny třeba obdobně užíti ustanovení § 176, odst. 2, prvé a druhé věty vládního nařízení ze dne 13. prosince 1927, č. 168 Sb. z. a n., jímž se provádí celní zákon.

(3) Poplatek za udělení povolení k dovozu plynových masek z ciziny vyměřuje a vybírá ministerstvo průmyslu, obchodu a živností současně při udělení povolení k dovozu; poplatek plyne do státní pokladny.

(4) V žádosti o povolení k dovozu plynových masek jsou žadatelé povinni udati správně cenu dováženého zboží a účel, k němuž dovoz žádají. Není-li žadateli cena zboží přesně známa již při podání žádosti o povolení k dovozu, jest povinen ji oznámiti do 3 dnů po jejím zjištění.

(5) Poplatek za udělení povolení k dovozu plynových masek se nevrací. Zcela výjimečně vrátí se tento poplatek na žádost podanou nejpozději do tří měsíců po uplynutí doby, na niž povolení k dovozu bylo uděleno, prokáže-li se, že z dovozu, na který povolení znělo, sešlo, a to bez viny žadatelovy. Má-li však stát proti žadateli protipohledávku, použije se poplatku k úhradě této protipohledávky a žadateli se vrátí pouze zbytek. Vždy se však z poplatku, který se žadateli vrací, sráží částka činící 5%. Poplatek do 10 Kč včetně se vůbec nevrací. O promlčení a vymáhání poplatku podle tohoto nařízení platí předpisy pro promlčení a vymáhání přímých daní.

§ 19.

Od poplatku v § 18 uvedeného jsou osvobozeny státní úřady, jakož i státní nebo státem spravované (provozované) podniky, ústavy, fondy a zařízení. Z části může býti tento poplatek prominut jiným veřejným a všeužitečným podnikům a ústavům, jakož i obcím.

§ 20.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministry vnitra a národní obrany a s ostatními zúčastněnými ministry.

Malypetr v. r.

Dr. **Beneš** v. r.	Dr. **Czech** v. r.
Dr. **Černý** v. r.	Dr. **Hodža** v. r.
Dr. **Trapl** v. r.	**Bradáč** v. r.
Dr. **Krčmář** v. r.	Dr. **Meissner** v. r.
Dr. **Dérer** v. r.	Dr. **Spina** v. r.
Dostálek v. r.	Dr. **Franke** v. r.
Bechyně v. r.	Dr. **Šrámek** v. r.

Příloha k § 10, odst. 3 vl. nař. č. 83/1935 Sb. z. a n.

Norma závitů československé plynové masky:

Masky a přehozné matice

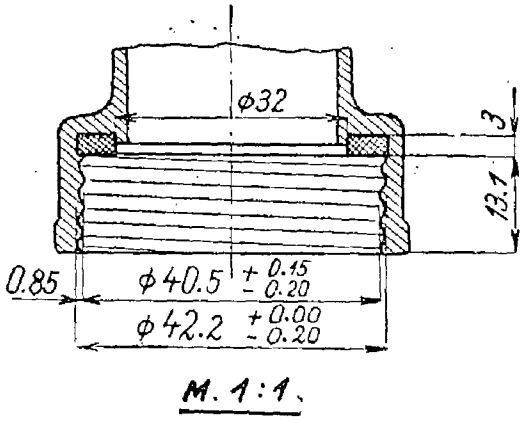

Filtru a horního nástavce hadice

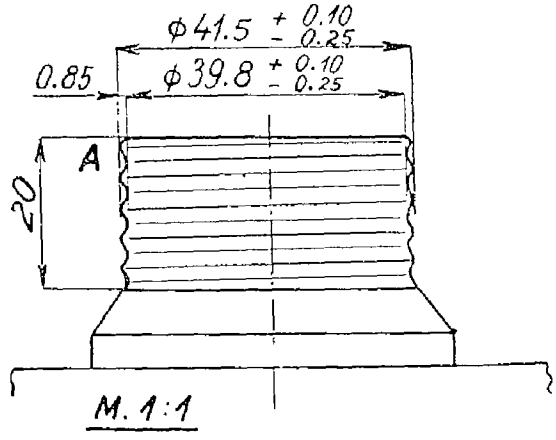

Detail A

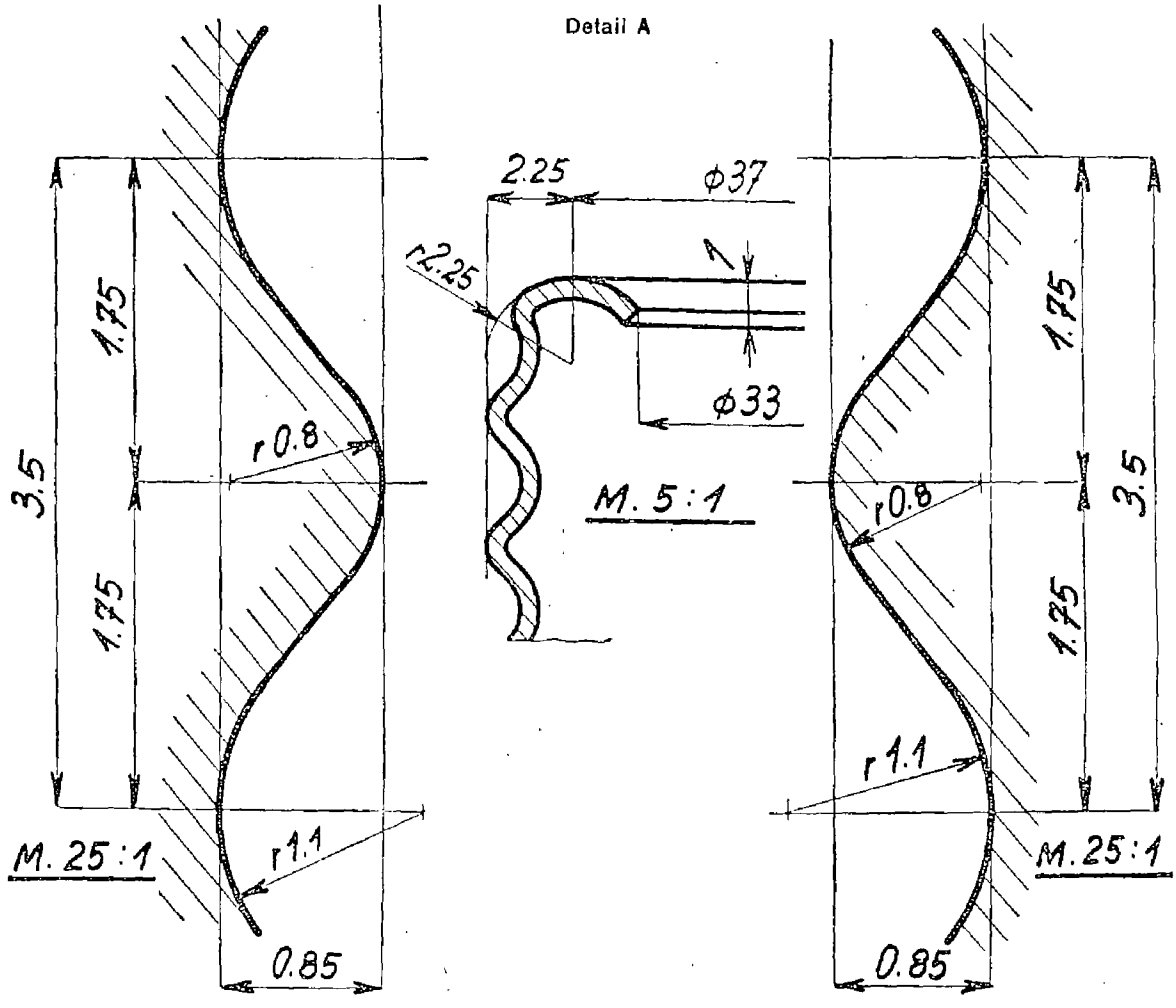

84.

Vládní nařízení
ze dne 12. dubna 1935
o úpravě daně ze zapalovadel.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. I zákona ze dne 21. června 1934, č. 109 Sb. z. a n., kterým se mění zákony o mimořádné moci nařizovací ze dne 9. června 1933, č. 95 Sb. z. a n., a ze dne 15. listopadu 1933, č. 206 Sb. z. a n.:

Čl. I.

§ 1, odst. 2, písm. b) císařského nařízení ze dne 29. srpna 1916, č. 278 ř. z., o dani ze zapalovadel ve znění zákona ze dne 18. prosince 1931, č. 1 Sb. z. a n. z r. 1932, jímž se mění daň ze zapalovadel, se doplňuje a bude zníti:

b) u jiných zápalek:

aa) u odtrhávacích dřevěných zápalek dlouhých nejvýše 6 cm a balených ve složkách do papírových kartonů 6 haléřů z každého balení neobsahujícího více než 24 kusů; u balení s větším obsahem vždy 6 haléřů z každých 24 kusů nebo z části tohoto počtu;

bb) u ostatních zápalek 12 haléřů z každého balení neobsahujícího více než 60 kusů; u balení s větším obsahem vždy 12 haléřů z každých 60 kusů nebo z části tohoto počtu.

Čl. II.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr financí v dohodě s ministry průmyslu, obchodu a živností a vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Dr. **Beneš** v. r.	Dr. **Czech** v. r.
Dr. **Černý** v. r.	Dr. **Hodža** v. r.
Dr. **Trapl** v. r.	**Bradáč** v. r.
Dr. **Krčmář** v. r.	Dr. **Meissner** v. r.
Dr. **Dérer** v. r.	Dr. **Spina** v. r.
Dostálek v. r.	Dr. **Franke** v. r.
Bechyně v. r.	Dr. **Šrámek** v. r.

85.

Vládní nařízení
ze dne 12. dubna 1935,
jímž se mění a doplňuje vládní nařízení ze dne 22. prosince 1931, č. 3 Sb. z. a n. z r. 1932, o nejvyšších cenách zápalek.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 17 cís. nařízení ze dne 29. srpna 1916, č. 278 ř. z., o dani ze zapalovadel, jehož platnost a působnost byla rozšířena zákonem ze dne 9. října 1919, č. 550 Sb. z. a n., na zemi Slovenskou a podle zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 316 Sb. z. a n., i na zemi Podkarpatoruskou:

Čl. I.

§ 1 vl. nař. č. 3/1932 Sb. z. a n. bude zníti:

Při prodeji zápalek všech druhů a způsobů balení, vyjímajíc zápalky uvedené v § 2 tohoto nařízení, nesmějí býti pro tuzemskou spotřebu překročeny tyto ceny:

za 100 krabiček zápalek při vagonových dodávkách netto za hotové, franko stanice příjemcova:

a) u odtrhávacích dřevěných zápalek dlouhých nejvýše 6 cm a balených ve složkách do papírových kartonů (balení č. X) . . . . . 17·— Kč,

b) u ostatních zápalek . . . . 27·— Kč,

za 100 krabiček zápalek při dodávkách menších vagonového nákladu, avšak v původních bednách (tovární balení) netto za hotové, franko stanice příjemcova:

a) u odtrhávacích dřevěných zápalek dlouhých nejvýše 6 cm a balených ve složkách do papírových kartonů (balení č. X) . . . . . 18·— Kč,

b) u ostatních zápalek . . . . 28·— Kč,

za 100 krabiček zápalek při dodávkách menších než jedna původní bedna, nejméně však 100 krabiček netto za hotové z obchodní místnosti prodavačovy:

a) u odtrhávacích dřevěných zápalek dlouhých nejvýše 6 cm a balených ve složkách do papírových kartonů (balení č. X) . . . . . 18·50 Kč,

b) u ostatních zápalek . . . . 28·50 Kč,

za jednotlivou krabičku zápalek netto za hotové z obchodní místnosti prodavačovy:

a) u odtrhávacích dřevěných zápalek dlouhých nejvýše 6 cm a balených ve složkách do papírových kartonů (balení č. X) . . . . . 0·20 Kč,

b) u ostatních zápalek . . . . 0·30 Kč.

Čl. II.

V § 2 vl. nař. č. 3/1932 Sb. z. a n. bude první věta zníti:

Ustanovení § 1 tohoto nařízení neplatí pro prodej přepychových zápalek: bengálských, větrných, voskových, salónních (opatřených pestrými lakovanými hlavičkami, balení č. XII) a dlouhých zápalek (balení č. XIII a č. XIV).

Čl. III.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. května 1935; provede je ministr financí v dohodě s ministrem průmyslu, obchodu a živností.

Malypetr v. r.

Dr. **Beneš** v. r. Dr. **Czech** v. r.
Dr. **Černý** v. r. Dr. **Hodža** v. r.
Dr. **Trapl** v. r. **Bradáč** v. r.
Dr. **Krčmář** v. r. Dr. **Meissner** v. r.
Dr. **Dérer** v. r. Dr. **Spina** v. r.
Dostálek v. r. Dr. **Franke** v. r.
Bechyně v. r. Dr. **Šrámek** v. r.

Státní tiskárna v Praze.